

Mladi raziskovalci spoznajo s pomočjo domačinov v Kanalsko dolino Letos poglobljeno sodelovanje med Trstom in Celovcem

„Mlade raziskovalce skušamo pripeljati tja, kjer živijo Slovenci v Italiji. Kajti narodna skupnost vrednoti vse Slovence v državi enako, vseeno kje živijo.“ Tako razlaga Milan Pahor iz Trsta cilje Mladinskih raziskovalnih taborov. Letošnji v Kanalski dolini je že šesti po vrsti. Organizatorji tega poletnega raziskovalnega dela so ponosni, kajti niti v Sloveniji, niti v Italiji ne dosejajo tako obširnih rezultatov kot v taborih, ki jih izvajajo pripadniki slovenske narodne skupnosti v Italiji. In še razveseljivo novost navajajo na letošnjem taboru: sodelujejo tudi slovenski dijaki s Koroške in Slovenski znanstveni inštitut iz Celovca. Tako se krepijo vezi med Slovenci na Koroškem in Kanalsko dolino.

Udeleženci raziskovalnega tabora, ki se je začel 25. avgusta in se konča danes 6. septembra, stanujejo v planinskem domu Mangart v Žabnicah. Dnevno se razdelijo na 7 raziskovalnih skupin, da bi spoznavali arheološke, etnološke, geografske, sociološke, naravoslovne, jezikoslovne in zgodovinske značilnosti krajev. Raziskovalci so v glavnem stari med 16 in 21 let, v strokovno pomoč pa so jim znanstveniki iz Trsta, Gorice, Kopra, Ljubljane in Celovca. „Glava“ teh znanstvenih svetovalcev pa je prav gotovo trojica, ki jo sestavljajo Milan Pahor, Marinka Pertot in Pavel Stranj.

Milan Pahor, ki je tudi predsednik Društva mladih raziskovalcev v Trstu, je v pogovoru začetek tedna našemu listu dejal: „Vsestransko (interdisciplinarno) hočemo spoznati kraje. Spoznavamo kraje skozi oči in delo mladih s pomočjo domačinov. Pridemo med svoje ljudi. V 14 dneh seveda ne odkrijemo nobene Amerike, pridemo pa le do novih spoznanj. Imamo svežo sliko o položaju, o ljudeh, njihovih problemih in perspektivah. Naš cilj je izdati dvojezično publikacijo z izsledki raziskovalnega tabora.“

V tej zvezi poudarja Milan Pahor, da je načelo raziskovalne skupine: „Nič skrivati, vse delati v javnosti.“ Temu ne služi samo pismena objava izsledkov raziskovalnega dela. Od vsega začetka smo delali v to smer. Že tedaj, ko so se odločili za razi-

skave v Kanalski dolini, so se povezali z županoma občin Trbiž in Naborjet, jima razložili raziskovalne načrte in tako poteka delo brez težav.

Iz prejšnjih taborov imajo raziskovalci izkušnje, da večina prebivalstva pozitivno spremlja njih delo. Zato bodo tudi sedanjí 6. Mladinski raziskovalni tabor, danes zvečer, zaključili z javno predstavitevjo izsledkov. Povabljeni so vsi občani in vsi, ki jih zanima delo skupine. Sklepamo, da bo predstavitev kar zanimiva, saj posebna skupina raziskovalcev zadnje dni s tremi kompjuterji obdeluje izsledke pogovorov z občani in drugi statistični material. Posebna videoposkupina iz Gorice pa je vse dni s kamero spremljala delo raziskovalcev, tako da postane delo res za vsakega pregledno in prozorno.

Ni čuda torej, če Milan Pahor samozavestno ugotavlja, da se tudi

pripadniki manjšine s kakovostnim delom uveljavljajo. „Z delom moraš pokazati, kaj si!“

Izsledki raziskav ne bodo koristni samo za komunalne in narodnostne dejavnike, delo v raziskovalnem taboru je predvsem tudi koristno za udeležence same. Mladi z delom dobijo drugačen odnos do okolja, navadijo se nekaj pristopov za sistematično spoznavanje krajev. Zato smo vprašali za svoje vtise tudi tri udeležence s Koroške. Leni Perne iz Klanč pri Galiciji in Veronika Stropnik iz Pliberka sodelujeta v etnološki skupini. Prva je navdušena nad risanjem raznih tipov starih alpskih hiš (sedaj ne vidim samo golo hišo in okna, iz hiše zvem marsikaj o njeni funkciji in o kulturi ljudi) in glasno premišljuje, če ne bi po maturi v slovenski gimnaziji študirala etnologijo. Veronika Stropnik se najbolj dopadejo stiki s prebivalstvom, spoznavanje njihovih življenjskih navad. Ponošna pa je tudi na dejstvo, da v skupini obvladajo vse jezike, ki so doma v tem področju: slovenščino, nemščino, italijanščino, furlanščino in še angleščino in francoščino, če je potrebno. Klaus Eirnieler iz Podgorij v Rožu sodeluje v arheološki skupini in pravi: „Na prejšnjih raziskovalnih taborih je arheološka skupina raziskovala predvsem mostove in vodovode. Tega tukaj ni. Zato spoznavamo razne izkopenine iz rimskih časov, kamne z napismi, jih fotografiramo in kartografiramo. Tako spoznavamo prejšnjo obliko krajev.“

Kot znanstvena sodelavca pa sta se vključila v raziskovalno delo tudi Marija Jurič in Teodor Domej, ki sta oba prepričana, da raziskovalcem ne bosta samo koristila s svojim sociološkim, zgodovinskim in jezikoslovnim znanjem, ampak da bosta odnesla tudi dosti izkušenj. S tem pa rastejo možnosti, da bi se tudi na Koroškem lažje posvetili podobnemu počitniškemu raziskovanju naših krajev.

„Kulturni bus“ – vmesna bilanca

6. julija se je „kulturni bus“ prvič pripeljal med ljudi, da je turistom, pa tudi domačinom predstavil dvojezično Koroško. Do zdaj je bil že več kot štiridesetkrat v akciji, predstavljal se je v večjih mestih, na jezerih in ob prireditvah slovenskih krajevnih prosvetnih društev. Vsekakor uspela iniciativa – berite širše poročilo na strani 2!

Jubilej neuvrščene gibanja Proti uničenju človeštva v jedrski vojni

V ospredje današnjih svetovnih problemov se postavljajo predvsem problemi v zvezi z razorožitvijo, brez njihove rešitve so nepomembni tudi odgovori na druga vprašanja. To je bila ena temeljnih ugotovitev Roberta Mugabeja na otvoritvi osmega vrhunskega srečanja neuvršenih v glavnem mestu Zimbabveja Harare. Sto in eden zastopnikov neuvršenih držav se je zbralo ob 25. letnici neuvrščene gibanja v Zimbabveju, dežela, ki je bila konca sedemdesetih let še pod kolonialno oblastjo.

Predsednik Zimbabveja, Robert Mugabe, je v svojem govoru pozval članice neuvrščene gibanja naj nadaljujejo boj, ki so ga pred 25 leti začeli Tito, Nehru, Naser, Sukarno in Nkrumah v Beogradu. Kot rečeno je postavil v ospredje probleme razorožitve in med drugim opozoril na to, da na tisoč ljudi na svetu pride 556 vojakov in le 85 zdravnikov. Obe velesili je pozval, naj uničijo vsa sredstva, s katerimi je mogoče voditi jedrsko vojno (v kateri nihče ne more zmagati). Predlagal je tudi mednarodno pogodbo za večno ukinitvev jedrskih poizkusov in za zamrznitev jedrskega orožja.

Za močnejše opiranje na lastne sile

Zadolženost dežel v razvoju je zadeva celotnega človeštva, zato je treba nujno začeti z dialogom med

razvitimi in nerazvitimi je poudaril Mugabe. Zavzel se pa je tudi za krepitve sodelovanja Jug-Jug in za kolektivno opiranje na lastne sile, ker je to po njegovih besedah posebnega pomena za preobrazbo mednarodnih gospodarskih odnosov. V zvezi z bojem narodov, ki se še niso otresli kolonializma je ostro kritiziral Južno Afriko, ki vodi politiko apartheida in se poslužuje državnega terorizma. Neuvrščeni bi morali močnejše pritisniti na razvite države, da izvajajo sankcije proti Južni Afriki, da se izkorenini krivičen sistem.

Zelo odločno pa je pozval tudi članice neuvršenih, naj svojih konfliktov ne rešujejo z vojaško silo. Njih medsebojne konflikte pa je ocenil kot posledico okrepljene blokovske politike in vmešavanja v notranje zadeve malih držav.

Pred začetkom 8. vrha je Mugabe že opozoril na to, da morajo neuvrščeni priti korak naprej od golih deklaracij.

Spomini na Valentina Polanška

Eno leto je minilo, odkar je umrl naš pesnik, pisatelj in kulturni delavec Valentin Polanšek z Obirskega. 27. avgusta lanskega leta je moral za vedno odložiti svoje pisateljsko pero, njegova smrt pa je zapustila v nas globoko rano. Izgubili smo enega izmed najplodovitejših besednih umetnikov, ki je s svojim delom koroški

slovenski literaturi in slovenski književnosti sploh zapustil obsežen opus. Polanšek pa si svojega ugleda ni ustvaril samo kot pesnik in pisatelj, temveč tudi kot učitelj in občinski odbornik. Tudi na teh področjih svojega delovanja je bil zgleden in je veliko doprinesel k družbenemu razvoju.

V počastitev njegovega dela in življenja je kapelški občinski svet

soglasno sklenil, da bodo na obirski ljudski šoli, tam kjer je vse prerano umrli poučeval in ustvarjal, namestili spominsko ploščo. Prejšnji teden so ta sklep tudi izvršili.

Poleg kratkih Polanškovih verzov so v slovenščini in nemščini zapisali: „V letih od 1948 do 1985 je tukaj živel in delal pesnik, pisatelj in učitelj Valentin Polanšek. V njegovem delu kot vzgojitelj, občinski odbornik, kulturnik in literat se vseskozi odražajo njegova ponosna ljubezen do svoje slovenske besede, njegov neomajen sen o dobrem sosedstvu obeh narodov v deželi in njegova trdna vera v človeka in bodočnost.“

Navajeni smo, da se namestitev spominske plošče za tako zaslužnega moža napravi javno. V Železni Kapli pa so to izvedli čisto na tihem nekateri člani SPÖ in ÖVP, ne da bi bili vsaj občani vedeli za to. Dostojno bi bilo, če se ga bi bili spomnili vsaj s skromno spominsko prireditvijo. Ob taki tihi namestitvi pa ostaja v nas le bridek prizvok...

Zveza koroških partizanov vabi na **odkritje spominske plošče** padlim partizanom in aktivistom beljaškega okraja, **v nedeljo, 14. septembra 1986** pod Arihovo pečjo.

Zberemo se ob 9.00 uri pri Polancu na Čemernici, nato gremo skupno peš pod Arihovo peč, kjer bomo odkrili ploščo.

Po proslavi se zberemo na družabnem srečanju pri Gabrijelu v Lešah.

Odbor

PREBERITE

na strani

- 2 Predsednik Nikaragve Ortega bil v Jugoslaviji
- 3 Dnevi petja za moške v Rebrci
- 4 Prikaz ročne žetve in mlatenja na Kostanjah
- 5 Neurje naredilo veliko škodo
- 6 Uganke, zgodbe in pesmice za najmlajše
- 8 Učinkoviti SAK premagal Trg

Bistra glava ve, da se je mogoče prijavit k dvojezičnemu pouku oz. pouku slovenščine na ljudskih in glavnih šolah še v prvih desetih dneh novega šolskega leta!

„Švicarji in Nizozemci najbolj pozdravljajo dvojezičnost!“

Vmesno poročilo „kulturnega busa“ – Bil je več kot 40-krat med ljudmi

Od 6. julija naprej je bil „kulturni bus“ neprestano na poti: bil je v vseh večjih mestih na Koroškem (tako v Celovcu, Beljaku, Spittal, Velikovu in Wolfsbergu), pripeljal se je na jezera, v turistične centre in na javna kopaljšča, prišel pa je tudi k prireditvam slovenskih kulturnih društev širom južne Koroške. „Kulturni bus“ – to je bila razstava o zgodovini koroških Slovencev, hkrati pa tudi informacija ljudem o sodobnih vprašanih slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Še povrh pa je ta iniciativa nudila tudi dostop do slovenskega literarnega ustvarjanja in znanstvenih razprav o položaju koroških Slovencev. Od 6. julija naprej je torej „Kulturni bus“ neprenehoma drdral po Koroški in tako več kot 40-krat predstavil ljudem – turistom in domačinom – dvojezično Koroško.

Zamisli „kulturnega busa“ sta imela univerzitetni profesor dr. Peter Gstettner in univerzitetni asistent dr. Mirko Wakounig. To idejo sta povedala Slovenski prosvetni zvezi, ki je povabila na sodelovanje tudi Krščansko kulturno zvezo. In delo se je začelo: Lotte Weinberger je začela s sestavljanjem razstave, nato pa sta ji pomagala še Franci Tomažič in Pavle Zablatnik. V letnih mesecih pa sta se pridružila še Gabrijel Wutti in Rudi Vouk. Seveda so si vsi udeleženci že kar zastavili cilje, ki so jih potem skušali tudi uresničiti. V kratkem pogovoru smo se o ciljih, doseženem, skratka o vmesnem poročilu – saj bo „kulturni bus“ še naprej zahajal med ljudi – razgovarjali z Gabrijelom Wuttijem in Lotte Weinbergerjevo. Takole sta nam pripovedovala.

Naš prvi cilj je bil, da opozorimo turiste na dvojezičnost naše dežele, saj prav to dejstvo turistična propaganda načrtno prezira in izpušča. Nikakor ne mislijo na to, da bi ta dvojezičnost za deželo, v katero prihajajo turisti na dopust, lahko bila še posebna propaganda. Ljudje potrebujejo informacije, če si hočejo ustvariti konkretno sliko neke dežele. Za te smo poskrbeli z

našim „kulturnim busom“. In videli smo, da so se turisti zelo zanimali za manjšinsko vprašanje, in da so bili prav oni tisti, ki so najbolj pozitivno reagirali na našo razstavo. Sploh smo lahko ugotovili, da so turisti iz Nizozemske in Švice, ki sami iz svoje domovine poznajo dvo-oz. večjezičnost, največ spraševali in se zavzemali za enakopravnost tudi nas koroških Slovencev. Omeniti pa morava seveda tudi turiste iz Avstrije, predvsem tiste iz Nižje Avstrije, saj so se prav ti zelo zanimali in pokazali, da gledajo zelo pozitivno na naše manjšinsko vprašanje.

Agresije iz nevednosti

Drugi cilj je bil, da pridemo v razgovor tudi z domačini. Seveda se nismo usmerjali na najbolj zagrižene nemškonalce, temveč predvsem na tiste, ki jim manjka stvarnih informacij. In tudi v tem smo uspeli, saj so iz naše razstave in iz pogovorov zvedeli mnogo novic. Pa še to smo zapazili, da je velika razlika, ali prihajajo ti ljudje iz enojezičnega ali iz dvojezičnega dela Koroške. Tisti iz enojezičnega področja so dosti manj negativni. Očitno zaradi tega, ker niso tako obremenjeni z

raznimi „prastrahovi“, mogoče pa tudi zato, ker v svojem domačem okolju niso tako neposredno vpleteni v vsakdanji antislovenizem. Za tiste z dvojezičnega ozemlja pa očitno velja, da jih ekstremne nemškonalne sile, tako močno silijo v protimanjšinsko politiko, da kljub neinformiranosti razvijejo agresijo proti koroškim Slovencev.

Posebno agresivni pa so bili velikovski burgerji. Tam smo pravzaprav prvič in zadnjič čuli klice po „prepovedi kulturnega busa“, pa tudi velikovskega župana so menda napadali, ker je dovolil, da smo se smeli s „kulturnim busom“ postaviti tudi na velikovškem trgu. In to so bili predvsem starejši ljudje, ki so tako noreli proti stvarnemu prikazu dvojezične Koroške. Pa tudi taki, ki so po rodu Slovenci, pa so popolnoma klonili nemškemu pritisku in se asimilirali. Pri teh pa smo zapazili tudi osebno nesigurnost, bodisi da so se ob razstavi bolj zavedli svojega pokolenja, bodisi da so le-to občutili kot oviro in zaradi tega še posebej udrihali proti nam.

Tudi sami smo se učili

Pa tudi sami smo se iz teh naših nastopov s „kulturnim busom“ dosti naučili. Stalno smo bili prisiljeni, da smo se z neznanimi ljudmi razgovarjali. Tako smo spoznali pravo mentaliteto ljudi, spoznali pa tudi, kako je mogoče, da se dajo ljudje vpreči v voz nemškonalnih sil. Hkrati pa nam je nudil „kulturni bus“ tudi to možnost, da smo z našo obliko informiranja dosegli širok krog ljudi, najrazličnejših ljudi. In smo se tudi naučili, kaj moramo npr. pri razstavi še upoštevati, kaj še dodati, da bo informacija, stvarni prikaz dvojezične Koroške še popolnejši, še bolj vsebinski.

Poslušajte se „kulturnega busa“!

Na tem bomo zdaj tudi delali, saj „kulturni bus“ ni bila le enkratna akcija v letošnjem poletju, temveč naj bo stalna ponudba vsem zainteresiranim. Torej tudi našim slovenskim krajevnim prosvetnim društvom. In prav tudi izkušnje ob takih naših nastopih so pokazale, da so v obogatitev tudi prireditve naših kulturnih društev, da torej vsebinsko dopolnjujejo kulturne nastope. „Kulturni bus“ bo torej še naprej vozil po Koroški – vsak prireditelj ga lahko naroči pri Slovenski prosvetni zvezi v Celovcu (telefon: 04222/514300-20).

Razvoj v Nikaragvi z gled drugim državam!

Daniel Ortega, predsednik Nikaragve, je obiskal Jugoslavijo

Konec avgusta je predsednik Nikaragve Ortega obiskal Jugoslavijo. Kakor je povedal pri zaključni tiskovni konferenci, se je s predstavniki jugoslovanske vlade pogovarjal predvsem o medsebojnih odnosih, katere je označil kot dobre. Dejal je, da je bil ta dialog med Jugoslavijo in Nikaragvo še posebno pomemben, saj je bil tik pred zasedanjem neuvršenih držav v Harareju. Hkrati se je menil z jugoslovanskimi predstavniki tudi o tem, da se bo Nikaragva potegovala za to, da bi bilo naslednje zasedanje neuvršenih držav v Managvi. S tem v zvezi je Daniel Ortega poudaril, da bi prav zasedanje v glavnem mestu Nikaragve lahko okrepilo gibanje neuvršenih držav v Latinski Ameriki in v svetu sploh. Rekel je, da je v razgovoru o tem dobil tudi nove „elemente za diskusijo o tej temi pri zasedanju v Harareju.“

Pri tiskovni konferenci se je Ortega predvsem posvetil nasilju ZDA proti Nikaragvi. Dejal je, da dejstvo, da prezident ZDA Reagan vedno spet napada Nikaragvo, kaže, da ima strah. Seveda se ne boji male deželice na jugu, boji pa se, da bi se primer Nikaragve še ponovil v drugih deželah Latinske Amerike, v deželah, ki trenutno še trpijo zaradi zatiranja velikega dela prebivalstva. Saj bi uspešen razvoj v Nikaragvi v zadnjih sedmih letih lahko bil zgled drugim deželam!

Oglejmo pa si na kratko ta razvoj: leta 1979 je bila polovica vsega za kmetijstvo uporabnega zemljišča zasebna last samo 2000 veleposestnikov, medtem ko so mali kmetje imeli na razpolago le 4 odstotke vsega zemljišča. Bogastvo dežele je bilo torej strnjeno v nekaj rokah, zato se nam tudi ni treba čuditi, da so delavci in mali kmetje trpeli zaradi uboštva. Trpeli pa sta pod tem dejstvom tudi zdravstvena in stanovanjska preskrba, trpela sta šolstvo in vzgoja in seveda tudi kmetijstvo in industrija.

Država podpira kmete

Razdelitev velikih posesti med ljudstvom pa je sveda samo eden ukrepov sandinistične fronte. Vlada Nikaragve podpira kmete tudi s krediti, nudi jim tehnično podporo, pomaga pa jim tudi pri vključevanju v zadružništvo. Vlada podpira tudi vse tiste, ki so utrpeli škodo zaradi vojaških napadov kontrastov – le-ti so do sedaj že 29.000 ljudi ubili ali ranili, gospodarsko škodo pa, ki so jo napravili, cenijo v Nikaragvi na 244 milijonov dolarjev.

Tudi naselitev prebivalstva v območjih, ki doslej še niso bila kmetijsko obdelana, je važen dejavnik za gospodarski razvoj Nikaragve. Situacija posameznika se je v primerjavi z dobo Somozove diktature vsekakor znatno izboljšala. To velja zlasti še za

situacijo malega kmeta, družin in sploh preprostega ljudstva.

Da je v Latinski Ameriki pa še dovolj takih, ki se tresejo za svojo veleposest, ki se bojijo, da bodo razdelili njihovo bogastvo med uboge kmete, je dejstvo. Prav zato pa je tembolj potrebna in važna solidarnost z deželo, kot je Nikaragva, ker se bodo na njenih uspehih gotovo zgledovali še druge dežele.

Borba proti Nikaragvi, kakršno bijejo Reagan in njegovi privrženci, pa ni nič drugega, kot borba bogatih za svoje privilegije.

Vesti

● Južnoafriški škof Desmond Tutu in drugi govorniki južnoafriškega upora so že večkrat zahtevali od drugih držav **popolni gospodarski bojkot južne Afrike**, da bi po tej poti prisilili rasistični režim, da preneha s svojo politiko apartheidja proti črnemu prebivalstvu. Avstrijsko Anti-apartheid-gibanje poziva tudi avstrijsko vlado, da končno odredi popolni bojkot, kajti tudi lani je Avstrija kljub delnemu sklepu sankcij južno Afriko le še podpirala: tako so narasli importi za 35 odstotkov.

Anti-apartheid-gibanje Avstrije zahteva, da južnoafriška letala ne smejo pristati na avstrijskih letališčih, da Avstrija preneha z uvozom mineralij in sadja, da južni Afriki ne da več kreditov, ter da zapre zunanjetrgovski biro v Johannesburgu.

● **90.000 otrok bo letos v Avstriji začelo hoditi v šolo.** In prav ob začetku šolskega leta je zvezni minister za pouk Moritz izjavil, da hoče v prvih dveh razredih ljudske šole odpraviti številčno redovanje. Ta način da naj bi nadomestilo verbalno ovrednotenje šolarjevih sposobnosti. To so na nekaterih šolah že priskusili, in izkazalo se je, da ima učitelj več možnosti, individualno posvetiti se posameznemu otroku, in da prav na podlagi verbalnega ovrednotenja pospeši tudi razgovor med učiteljem(jico) in starši. Nenazadnje pa tak način lahko pospeši tudi enakopravnost vseh otrok že ob samem začetku izobraževanja.

● **Univ. prof. dr. Erwin Ringel** je predaval v nedeljo v Hodišah na temo „Seks in Koroška“. Med drugim je dejal, da je odnos do seksa na Koroškem v avstrijskem merilu sicer še najbolj zdrav, da pa je mogoče najti še preostanke starih struktur, tako da se Korošec vede v postelji zelo avtoritarno in da mu manjka občutek. Dostavil je, da pripisuje seksualnosti status „božjega daru“, ki je hkrati tudi transportno sredstvo odločilnih občutkov. Velja pa, da se ta „božji dar“ dostojno preizkusi, partner pa naj bo subjekt, ne pa le objekt.

Pliberški „jormak“ ne pozna krize

Med obiskovalci sejma je bil seveda tudi 1. kandidat SJK Janko Zwitter.

Po treh dneh velikega ljudskega slavlja v Pliberku na travniku skoraj nisi srečal nezadovoljnega obraza. Nad 45.000 obiskovalcev je po ocenah žandarmerije obiskalo šotore, nakupovalo in se veselilo. Prav posebno posestniki vrtiljakov, „break-dance-ov“ in drugih zabavnih naprav so bili zadovoljni z obiskom in prometom. In tudi iz vrst razstavljalcev kmetijskih strojev in artiklov široke potrošnje do sedaj ni bilo slišati pritožb. Zgleda, da je bil Pliberški jormak leta 1986 res uspešen.

Tudi slovenska podjetja in slovensko prosvetno društvo „Edinost“ iz Pliberka so bili stalno prisotni v vrvežu te največje podjunske prireditve na prostem. Ze pri otvoritveni povorki skozi mesto, v soboto popol-

dne, so bili udeleženi krajevni politični zastopniki Slovencev, seveda pa tudi Posojilnica, Zadruga, SPD Edinost z gostujočima skupinama – godbo na pihala in skupino mažuretk – tovarne Litostroja iz Ljubljane, trgovina Krivograd idr. Kot eden izmed najbolj obiskovanih šotorov se je pri svojem 12. nastopu potrdila „slovenska uta“ slovenskega prosvetnega društva Edinost. Prava domačnost in dobra slovenska glasba sta bila garant, da je veliki šotor še pozno v noč bil nabito poln.

Da pa Pliberški „jormak“ ni samo ljudski praznik, temveč tudi obvezen termin široke plasti političnih, gospodarskih in kulturnih funkcionarjev je živo potrdila otvoritvena slavnost. Mestni svetnik Raimund Grilec in

V sotoru SPD Edinost so „mažuretko“ Litostroja v soboto popoldan nastopile s posebnim programom.

Posojilnica in SPD Edinost v povorki skozi mesto

Vežbanje glasu, solo petja in izgovorjave

SPZ in KKZ sta priredili v Rebrci „Dneve petja za moške“

Okoli 40 moških se je udeležilo prejšnji teden dnevov petja, ki sta jih v rebrski komendi organizirali Slovenska prosvetna zveza in krščanska kulturna zveza. Nad vse zadovoljivo je potekal seminar, saj so pevce posredovali svoje izredno znanje priznani strokovnjaki iz Dunaja, Gradca, Celovca, Kranja in Ljubljane. Pobuda za dneve petja pa je tokrat prišla predvsem s strani graških študentov glasbe, štirje izmed njih – Bertelj Logar, Roman Verdel, Janko Gregorič in Stanko Polcer – pa so nosili tudi glavino pripravljalega dela.

Priznani dunajski strokovnjak renesančne glasbe, pedagog in zborovodja, prof. dr. Franz-Xaver Meyer je naštudiral z udeleženci predvsem

renesančno literaturo. Prof. Lojze Lebič s pedagoške akademije v Ljubljani, je vabil drugi glasbeni mojster, ki je s koroškimi pevci študiral pred-

Udeleženci dnevov petja razpravljajo o zborovskem petju.

Lutke nam približajo Daljni Vzhod

„Veseli nas, da so prišle lutke iz dežele vzhajajočega sonca na Koroško, kjer nekaj spretnih ljudi prav tako izdeluje zanimive lutke“, je v svojem otvoritvenem govoru dejal državni poslanec Paul Posch, ki je prišel namesto celovškega kulturnega referenta Siegberta Metelka. Predsednik SPZ, Tomaž Ogris, pa je poudaril, da je Slovenska prosvetna zveza rada prevzela posredovalno vlogo pri organizaciji te razstave. Ob

navzočnosti umetnice **Tatjane Koproj** iz Ljubljane, generalnega konzula SFRJ v Celovcu Boruta Miklavčiča in drugih častnih gostov so si obiskovalci otvoritve razstave ogledali tudi filmsko pripoved, v kateri so razstavljene lutke igrale glavno vlogo.

Ljubitelji lutk so ob otvoritvi razstave (odprta bo še do 13. septembra, od ponedeljka do petka med 15. in 18. uro) ugotavljali edinstvenost teh malih umetnin. Vsak, ki se je podrobneje zanimal za zgodovino teh lutk, je lahko zvedel, da štejejo te japonske lutke – med okrog 5000 zvrstmi lutk na svetu – med najstarejše. Njih izdelovanje je podvrženo strogim predpisom, zahteva izredno veliko potrpežljivosti in je naporno. Temu primerno pa je res vsaka izmed lutk „ogledalo človekove osebnosti“, vsaka ima svoj značaj; približa nam vtise iz strogega življenja japonskega dvora in japonske kulture nasploh.

Tatjana Koproj z dvema lutkama v domu umetnikov v Celovcu.

vsem sodobno zborovsko literaturo. Vmes pa so posamezniki vežbali glasove in tehniko petje, delali dihalne vaje in preiskovali solo petja z učiteljico glasbene galerije v Gradcu, Rosemarie Schmidovo, z učiteljem solo petja v Ljubljani, Tomažom Faganalom, in z učiteljem solo petja na celovškem konzervatoriju, Janezom Kampušem. Pravilno izgovorjavo so udeleženci seminarja vadili s strokovnjakinjo za fonetiko (dolgoletno napovedovalko pri RTV Ljubljana) Ano Mlakarjevo.

Dnevi petja so bili namenjeni tudi poglobljeni razpravi o ljudski pesmi, cerkveni glasbi, o zborih na Koroškem in o zborovski literaturi na Koroškem. Med drugim so udeleženci razpravljali tudi o tem, kako popestriti zborovsko petje, kako izboljšati povezavo, da bo publika lahko sledila zahtevnejši glasbi, kako vključiti instrumentalno glasbo, ipd.

Za zaključek seminarja pa so udeleženci dnevov petja s koncertom v ljudski šoli Žitara vas oblikovali zanimiv koncert, na katerem so z dokaj ubranim petjem – kljub zahtevni literaturi – pokazali, kaj so se naučili v dveh dneh. Ne da bi druge zapostavljali, lahko ugotovimo, da sta na tem koncertu še posebej izstopala Suški oktet in člani Vokalnega kvinteta iz Šentljiša.

Fotografski natečaj

Koroški deželni mladinski sekretariat prireja fotografski natečaj na temo „**Mladina danes**“. Sodelujejo lahko vsi amaterski fotografi v prostoru Alpe-Jadran, tema obsega mladino na delovnem mestu, v prostem času, mladinske probleme in portrete, slike je treba oddati do 30. septembra na koroškem mladinskem sekretariatu (Völkermarkter Ring 29, 9021). Vsak udeleženec lahko odda največ pet slik, osnovnica slike ne sme biti daljša od 40 cm in ne dražja od 24 cm. Črno-bele ali barvne slike morajo biti pritrjene na tanko lepenko. Na hrbtani strani lepenke morajo udeleženci zapisati svoje ime, starost, poklic in točen naslov.

Jazz za slikarje

S prodornim nastopom Kleinschuster kvarteta so v nedeljo zvečer otvorili v Svečah šteti slikarski teden. Jazz glasba je torej ustvarila ustvarjalno vzdušje šestim umetnikom sosednjih dežel, ki bodo do jutri delali, učili in se poigrali v ljudski šoli v Svečah.

Jutri, soboto, 6. septembra 1986, ob

Naša literatura mednarodno priznana

Pod naslovom „srednjeevropska mnogolikost“ je objavil ugleden švicarski list z evropsko veljavo „*Neue Züricher Zeitung*“ oceno literarnega ustvarjanja in založniškega dela koroških Slovencev. Ob priliki izida antologije slovenske literature „*Zeichen und Wege. Slowenische Erzähler der Gegenwart*“ je ugotovila avtorica članka, da je prav z delovanjem založbe Drava uspel koroškoslovenski literaturi prodor v zavest širše javnosti. Hkrati je zabeležila, da je zelo obetavno, da prav ta naša literatura doživlja vzpon in da so uspešni tudi poskusi, to ustvarjanje spraviti med bralce. Pravi, da je to predvsem razveseljivo, saj so prisilna asimilacija in izselitve za časa nacizma ogrožale njen razvoj, in skoraj zatrla literarno ustvarjanje na Koroškem, ki je bila prej osrčje slovenske kulture.

Ilma Rakusa, avtorica članka, je natančneje analizirala šest tekstov iz antologije in ugotovila, da se slovenski pisatelji v današnjem času ukvarjajo s širokim spektrom tem; hkrati pa je zabeležila tudi, da že ti primeri nazorno ilustrirajo bogato vsebinsko mnogolikost slovenske novelistike po letu 1945. Zaključuje pa: „Tudi pri romanih najdemo tako mnogolikost. Mnogolikost, ki – kot splošna značilnost srednjeevropskih literatur – dokazuje v primeru slovenske literature enotni kulturni prostor, ki obstoja neglede na

državne meje, torej „enotost v mnogolikosti“. Iz tega spoznanja pa je podkrepila tudi pomembnost delovanja založbe Drava, ki s svojim delom prispeva tudi k temu, da koroškoslovenska literatura ne ostaja potisnjena ob rob, temveč da se zna uveljavljati tudi v krogu evropske literature.

Skratka: članek je konstruktivna razprava o slovenski literaturi in o koroškem položaju. Hkrati pa tudi dokaz za to, kako kratkovidna in nekvalificirana je literarna kritika na Koroškem, ki se otepa obogatitve kulture v lastni državi.

Mitteleuropäische Vielfalt

Streiflichter auf die neuere slowenische Erzählprosa

Von Ilma Rakusa

Die slowenische Literatur gehört zu einem kleinen literarischen, die im deutschen Sprachraum leider nicht so wenig bekannt sind. Das liegt keineswegs an ihrer Qualität, sondern an mangelnder

Koroški pevci v Južni Afriki – Protesti na Koroškem

Razburjenje med mislečimi Korošci povzroča večdnevni obisk zbora „**Grenzlandchor Arnoldstein**“ v Južni Afriki. Ob stoletnici mesta Johannesburg se ta koroški zbor poleg drugih kulturnih skupin iz 20

držav vključuje v slavnostne prireditve – koroška *Kleine Zeitung* pa piše slavospeve na račun takšnega sodelovanja z rasističnim režimom. Prav v trenutku, ko velik del sveta resno zahteva učinkovite sankcije proti režimu, ki ne spoštuje osnovnih človekovih pravic črnega prebivalstva, ga s koroške podpirajo!

Proti potovanju so med drugim protestirali: Socialistična mladina Koroške, Mlada generacija v SPÖ, VSSTÖ in koroška sindikalna mladina. Tudi koroški Slovenci smo ogroženi nad takšnim podpiranjem rasističnega apartheidskega režima – še posebej, ker to počenjajo naši sodeželani.

19.00 bodo Adriano Bon (Trst), Claudia-Raza-Floreancig (Nabrežina-Trst), Mirna Pavlovec (Škofja Loka), Jože Tisnikar (Slovenj Gradec) ter Kurt Piber in Pavel Kulnig (Koroška) na zaključni družabnosti pri Adamu prezentirali svoja dela. Danes popoldne med 14. in 16. uro pa imate še zadnjo možnost pouka pri znanim karikaturistu Kurtu Pibru, ki vam lahko posreduje spretnosti karikiranja.

Dr. Bratko Kreft

Skok skozi zgodovino

(Govor pred predstavo „**Velike puntarije**“ v Spodnjih Vinarah pri Šentprimožu 10. 8. 86)

Slovenski kmečki upori sodijo v naši, velikokrat tudi bridki zgodovini, med najslavnejša in najpogumnejša dejanja slovenskega naroda in vseh jugoslovenskih narodov v letih 1941-45, ki smo ga začeli kljub veliki premoči nacističnih fašističnih okupatorjev. Kakor da se je iz prisiljenega zatišja spet obudil duh slovenskih kmečkih upornikov iz 15. in 16. stoletja. Tudi na Koroškem so se pridružili osvobodilni vojni in partizanski Osvobodilni fronti zavedni potomci nekdanjih slovenskih Karantanec ter dali tudi na Koroškem prve žrtve, saj so se nacistični krvniki narodoprebujenih slovenskih koroških borcev tako ustrašili, da so že v začetku našega boja z njimi okrutno obglavili dvanajst Slovencev, ki so bili tako pogumni, da so v imenu koroškega in vsega slovenskega naroda dvignili glave k uporu. Iz njih je planil uporniški duh prvega slovenskega koroškega kmečkega upora, ki je izbruhnil leta 1487 na Koroškem. Izbruhnil je po daljšem pogajanju s fevdalno oblastjo, ko je skušal najprej doseči, da bi se skupno borili proti vedno pogostejšim vpadom turških čet. Ker pa je ostala gospoda gluha in prepuščala svoje kmečke podložnike usodi, so bili po daljših pogajanjih koroški kmetje končno sami prisiljeni, da se spopadejo s Turki, čeprav so bili ti, kakor poročila zgodovina, v veliki premoči. Upor kmečke zveze proti Turkom pa je tudi že bil upor zoper fevdalce, ki niso hoteli braniti dežele pred Turki, čeprav so jim morali že od začetka turških vpadov plačevati kmetje poseben obrambni davek. Ker kljub temu niso storili za obrambo dežele nič, so bili kmetje prisiljeni, da sami branijo deželo in sebe, pod

vodstvom kmečke zveze, ki so jo kmetje ustanovili že po prvem izmed turških roparskih pohodov leta 1473. Vse prošnje kmečke zveze pri fevdalcih, niti pri cesarju, niso zalegle nič in tako je prišlo do prvega kmečkega upora na Slovenskem leta 1478, ki je zajel skoraj vso slovensko Koroško, skoraj sto let pred velikim slovensko-hrvaškim uporom leta 1573, ki sta ga vodila Matija Gubec in Ilija Gregorič. Čeprav je bilo glavno vodstvo takrat v Stubici, se je upor razširil na večji del slovenskega ozemlja.

Korotanski kmečki uporniki so se udeležili tudi največjega slovenskega kmečkega upora leta 1515, ko je nastal klic „*Le vkup, le vkup, uboga gmajna*“, ki je bil brzokone vpleten v njihovo puntarsko pesem. Ohranil se je v nemški roparsko-pohodni pesmi landsknehtov.

Potomci nekoč svobodne slovenske Korotnije so se leta 1478 kot prvi slovenski kmetje združili v kmečke upornike, da bi najprej ugnali Turke, potem pa obračunali še s svojo gospodo. Turki, prodirajoči mimo Soške doline, so se spustili prek Trbiža na Kukovo ob Ziljici, kjer jih je pričakovalo okrog 3000 mož kmečke vojske pod poveljstvom legendarnega kmeta Matjaža, koroškega Gubca in Gregoriča v eni osebi. Ob turški premoči in oborožitvi je zajel večino kmečkih upornikov preplah. Vztrajalo je le okrog 600 upornikov pod vodstvom kmeta Matjaža, katerim je prišlo na pomoč še 70 rudarjev in 130 kmetov, da bi pri Kukovem preprečili Turkom vstop v deželo. Ob veliki turški premoči pa je vseh 600 na čelu s kmetom Matjažem hrabro padlo v tej soteski, kakor je nekoč v grški zgodovini junaško padla v Termopilah peščica grških branilcev svoje zemlje pod kraljem Leonidom, ali kakor so padli pod turškim mečem srbski ljudski vojščaki pod knezom Lazarom na Kosovem.

Ni si težko predstavljati niti danes, da je o junaškem boju teh koroških kmečkih upornikov pri Kukovem šel glas od ust do ust med slovenskim ljudstvom daleč naokoli, in da spomin nanj in nanje ni umrl. Zato je upravičena domneva, da je tudi

ime vodje upora kmeta Matjaža, kakor sto let pozneje tudi ime Matje Gubca, kmečko ljudstvo sprejelo v svoj mit. Zato je po mojem mišljenju neupravičena domneva tistih, ki trdijo, da je mit o kralju Matjažu nastal pri nas v zvezi z madžarskim kraljem Matijem Korvinom. Njegova vojska je v zavojvalnem namenu pridrla avgusta leta 1482 tudi na Koroško, kjer so se jim skušale upreti le kmečke množice, a niso dobile podpore od svoje gospode. Ogrji so se nad slovenskim kmečkim ljudstvom krvavo maščevali, upustošili vrsto krajev, nalagali globo, požigali in najbolj uporne ljudi pobili. Njihovi roparski izpadi so segali tja do Ljutomera in ga požigali. Kako bi naj tako hudo prizadeto in trpeče slovensko kmečko ljudstvo pozneje simbolno slavilo v svojem mitu takšnega kralja, katerega vojska je požigala in morila po slovenskih krajih. Ali ni upravičena domneva, da je ime Matjaža iz Kukovega prešlo med slovenskim ljudstvom v mit o pravičnem kmečko-ljudskem kralju Matjažu, ki čaka v duplini pod Peco na Koroškem, čaka na dan, ko se bo prebudila njegova vojska in osvobodila ne le koroško slovensko ljudstvo, marveč vse slovenski narod. Ob 400-letnici slovensko-kmečkega upora so zgodovinarji ugotovili, da je bilo Gubeu v resnici ime Ambrož in da ga je legenda prekrstila v Matijo.

To se gotovo ni moglo zgoditi po Matiji Korvinu, ki tudi ni prizanašal kot imperialistični madžarski kralj niti hrvaškemu ljudstvu, ko je hotel zavojevati in si v čim večjem delu prilastiti avstrijsko-habsburško deželo. Ime legendarnega in mitiziranega idealnega kralja Matjaža ne more pri našem ljudstvu izhajati od drugega, kakor od junaškega slovensko-koroškega upornika in vodje bitke pri Kukovem – kmeta Matjaža, koroškega Matije Gubca. Saj namera tistih upornikov ni bila le pregnati Turke, marveč prisiliti tudi svojo domačo gospodo, da jim prizna stare pravice, staro pravdo, zaradi katere so se koroški slovenski kmetje udeležili tudi največjega slovenskega kmečkega upora 1515 leta.

(se nadaljuje)

Kostanje „Pika poka pod goro“ – predstavitev žetve in mlatenja

V nedeljo popoldne je Slovensko prosvetno društvo „Drabosnjak“ na Kostanjah vabilo na prireditev pod geslom „Pika poka pod goro“. To je bila vsekakor prireditev posebne vrste, saj smo tokrat imeli priložnost seznaniti se z nekdanjim ročnim delom žetve in mlatenja žita. Današnji način žetve s kombajni je res enostaven – stroj pridrda na polje, domov pa že pelje žito v vrečah. Včasih pa je bilo popolnoma drugače – žanjice in žanjci so poželi žitno polje,

povezali klasje v snope, jih združili oziroma sestavili v kopalne, da se je žito lažje posušilo. Potem so te snope zapeljali domov v skedenj, kjer se je začelo glavno delo – mlatenje s cepci. To je bilo težko delo. Ko je bilo pomlateno in so se zrna izločila iz klasja, so odstranili prazno slamo, vzeli v roke retri (lesena sita) in na grobo očistili (zretrali) žito, kar pa še ni bilo dovolj; potreben je bil še en tehnični prijem – vejanje s posebnim vetrnim mlinom, ki je iz žita izločil tudi pleve,

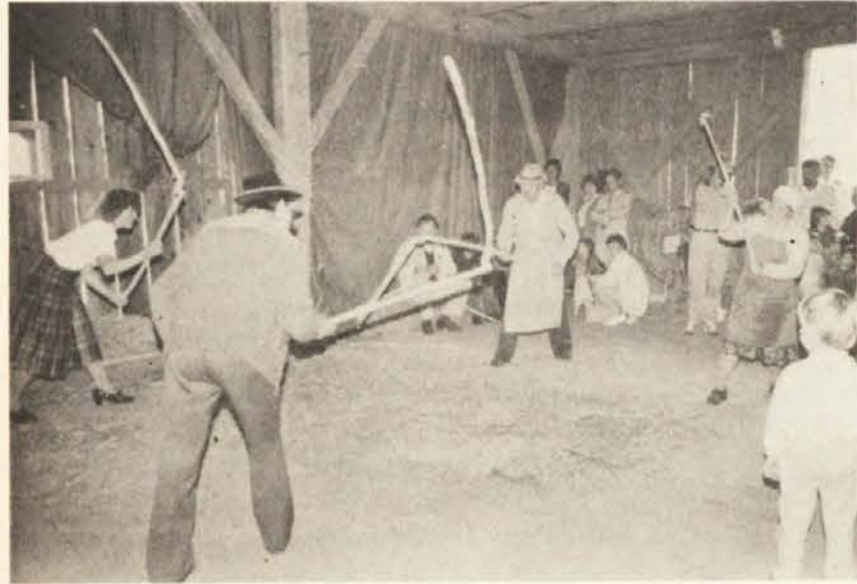
ki so pri retranju še ostale v žitu. Da, dolgotrajen proces je bil potreben, predno si prišel do žita, ki si ga potem ali zapeljal v mlin za moko, ali pokrmil, ali pa prodal.

V nedeljo smo po zaslugi predsednika društva Janeza Lesjaka bili priče takšnega procesa, kako se iz klasja na polju pretolče do žita, za naš vsakdanji kruh.

Najbolj zanimiva in privlačna pri tej demonstraciji je bila mlatev v društvenem skednju. Skupine po štirje mlatači oziroma mlatačice so se pomerili med seboj in pokazali, kako jim to še gre od rok. Po dolgih desetletjih je bilo na Kostanjah spet slišati pika poka in kar mlo se je starejšim ljudem, ki so bili vajeni tega opravila, storilo, saj jih je spominjalo na tiste trde čase in na mlada leta, ki so kljub tedanjim tegobam, bila še vendar najlepša.

Ze mnogo desetletij ne mlatio več; cepci, retri, vetrni mlinci ... so znani samo še iz muzejev. Prav zato smo organizatorju te uspele prireditve še posebno hvaležni, da tudi mladina spozna, kako trdo je bilo včasih življenje, ki pa je imelo spet svojo dobro stran, da je zahtevalo večjo povezanost med seboj, katere pa danes na žalost skoro ne poznamo več. S tehničnimi stroji so začeli umirati stari običaji in s tem v zvezi so utihnila na skednjih tudi cepci.

Najboljši mlatači so bili nagrajeni z lepimi nagradami.

Libuško žegnanje

Poleg številnih prosvetnih in športnih prireditev, je v poletnem času po naših krajih tudi mnogo žegnanj. Slednja organizirajo tudi takšni ljudje, ki jim gre samo zato, da bi običaje žegnanj prikazali v takšni luči, kot da je pri nas na južnem Koroškem vse nemško. Prav to pa je bil povod, da se je moški pevski zbor „Kralj Matjaž“ iz Libuče ojunčil in tokrat organiziral žegnanje v Libučah po domače. Žegnanje je bilo v šotoru. Pokazali smo, da še živimo, da smo sposobni organizirati prireditev polno bogate domače vsebine s petjem in glasbo, ki našemu prebivalstvu najbolj uga.

S plakati, prodajo vstopnic, z letaki in predvsem z ustno propagando, je Matjaževcem uspelo ne samo Libuče in okolico, temveč vso Podjuno spraviti na noge, da so se udeležili žegnanja v Libučah. Med udeleženci je bilo tudi mnogo letoviščarjev, ki so z velikim zanimanjem in navdušenjem sodelovali na tej domači žegnanjski prireditvi.

Že v soboto zvečer se je nabralo polno uto ljudi, žejnih

domačih melodij, ki so vztrajali do zgodnjih jutranjih ur. V nedeljo pa je bil program še obilnejši, tako da na račun niso prišli samo tisti, ki radi rajajo, temveč tudi tisti, ki uživajo ob nastopih kulturnih skupin. Tri ure trajajoči program, v katerem so nastopali otroška in odrasla folklorna skupina SPD „Zarja“ iz Železne Kaple, ansambel Korenika, šmihelska godba, MoPZ Kralj Matjaž, šmihelski dedi, Trio Pavlič, globaški puabi in še drugi, so nudili pisano paletu kulturnih dobrin v našem domačem jeziku. Kar prehitro je minil čas teh nadvse privlačnih nastopov, za ples v soboto skrbeli Gorenjci, v nedeljo pa Fantje iz vseh vetrov. Njihove melodije starih lepih naših pesmi so pričarale prijetno počutje in samozvest, da smo ponosni na svoje pokolenje, kar nam je dalo novih moči.

CELOVEC
DEŽELNO ZBOROVANJE KEL
v nedeljo 5. oktobra 1986 ob 14. uri
v Slomškovem domu v Celovcu
Delegati z glasovno pravico
prejmejo posebna vabila
Prireditelj: Koroška enotna lista.

Prireditve

Vodstvo Strokovne šole za ženske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v R. sporoča, da bo

JESENSKI SPREJEMNI IZPIT V PONEDELJEK

8. 9. 1986 ob 9.30 uri
Interesentke, ki so sprejemni izpit pozitivno opravile na kakšni tovrstni nemški strokovni šoli, prestopijo lahko v našo šolo brez sprejemnega izpita. Možen je še tudi vpis v

ENOLETNO GOSPODINJSKO ŠOLO
Prijava so lahko pisemne, osebne in po telefonu štev.: 04253-343

Vodstvo šole.

ROMARSKO POTOVANJE V LURD, ARS IN ŽENEVO

od sobote 13. do
sobote 20. septembra 1986
Vodi: župnik Valentin Gotthardt, Galicija
Cena: 4.300 šil.

Alpski klub „Obir“ na Obirskem vabi na

5. TEKMO KOSCEV
v nedeljo 7. 9. 1986
ob 14.00 uri pri Jerebu na Obirskem
Tekmovalo se bo v šestih skupinah
Za razvedrilo bodo poskrbeli obirski vižarji in trio Pavlič
V primeru slabega vremena bo tekma v nedeljo 14. 9. 1986 ob istem času.

RAZSTAVA SLIK
Iskre Rano iz Krive Vrbe v Mohorjevi knjigarni v Celovcu je odprta do 12. septembra.

SELE BOROVNICA
KONCERT KASERMANDLOV

v soboto 13. 9. 1986 ob 20.00 uri
pri Trklu v Selah-Borovnici
Nastopajo: Kasermandla Sepp in Ferdl, Vrtnikovi iz Sel ter harmonikaši iz Sel, Obirske in Železne Kaple
Nato sledi ples!
Prireditelj: Alpski klub „Obir“ na Obirskem.

V nedeljo 7. 9. 1986 po pranganju
SREČANJE POD FARNO LIPO
zvečer ob 20. uri pri ŠTEKLNJU –
KONCERT GLOBAŠKIH ZBOROV
Po koncertu vas zabavajo
„Fantje treh vasi“ s pevci.
Dobiček globaškega žegnanja služi za nabavo novih orgel v farni cerkvi.

CELOVEC
RAZSTAVA ILUSTRACIJ OTROŠKIH KNJIG IZ LETONSKE
od 11. do 24. septembra 1986
v Mohorjevi knjigarni v Celovcu
Odprtje razstave: 11. 9. 1986 ob 19.00 uri
Prireditelja: Avstrijsko-sovjetsko društvo in Mohorjeva založba.

DRAGA 86
XXI. ŠTUDIJSKI DNEVI

Trst – 5., 6. in 7. septembra 1986
Park Finžgarjevega doma, Opčine,
Narodna ulica 89.

Dom v Tinjah
v soboto 6. septembra 1986

IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE ZA SADJARJE, KMETICE IN VSE DRUGE INTERESENE NA DOLENJSKO

Spremljevalec: dipl. inž. France Lombergar, Kmetijski zavod Maribor.

CARTRANS, Avtobusno podjetje Sienčnik in SPD „Edinost“ v Pliberku razpisujejo obisk
FESTIVALA NAREČNE POPEVKE „VESELA JESEN“ V MARIBORU
v soboto 13. 9. 1986

Spored: Odhod okoli 14. ure iz Podjune
ob 16. uri ogled mesta Maribor z vodičem, ogled muzeja in akvarija
ob 19.30 obisk 20. festivala narečnih popevk (nastopajo tudi Pepej Krop in pevci ansambla Energija s popevko „Sit ne gra“ v podjunskem narečju)
Cena: 290 šilingov. V ceni je vključena vožnja, vstopnine in večerja
Prijava sprejemajo: CARTRANS, Paulitschgasse 7, ☎ 042 22/51 26 80
Posojilnica Pliberk, ☎ 042 35/25 83
Avtobusno podjetje Sienčnik, Dobrla vas, ☎ 042 36/22 19
Najkasneje do 8. septembra 1986!

OBVESTILO
Zveze slovenskih izseljencev

Letos obhaja Zveza slovenskih izseljencev 40-letnico svojega obstoja. Temu jubileju bo posvečen tudi letošnji zbor, povezan s peštrim kulturnim sporedom, ki bo v nedeljo 21. septembra 1986 s pričetkom ob 14. uri v Kulturnem domu „Danica“ v Šentpri-
možu.

Vse bivše izseljenske družine in njihove člane prisrčno vabimo, da se s svojimi prijatelji in znanci udeležijo našega tradicionalnega srečanja.

Zveza slovenskih izseljencev

Gore in ljudje

● Tokrat poročamo veselo novico, da je planinska postojanka „Koča nad Arihovo pečjo“ na Bleščeči dobila električno razsvetlavo. Kreator te pridobitve je bil Milan Kropivnik, pomagala pa sta mu Amruš Tonči in upravnik Koče Tomaž Mikl. Električno oziroma luč v koči dobavlja sončni kolektor. Slovenskemu planinskemu društvu v Celovcu ter zgoraj omenjenim planincem velja za instalacijo te naprave iskrena zahvala. Čestitamo!

● Manfred Posch je napisal zelo zanimivo zgodbo o Glocknerju, ki izhaja v nadaljevanjih v KTZ. Avtor opisuje prve pristope na ta vrh. Med drugim piše tudi „...Den wackeren Zimmerern folgte der Theologiestudent und spätere Domherr von Görz, Valetin Stanig. Er schob sich an einer in den Gipffirn geramten Stange empor, um höher zu sein als der Glockner und jeder andere Bergsteiger“. Ta Valentin Stanig ni bil nihče drugi kot Slovenec Valentin Stanig iz Kanala ob Soči. Bil je prvi alpinist v Vzhodnih Alpah. Nanj spominja med drugim tudi planinska postojanka pod Triglavom – Staničeva koča (bivša Deschmannhütte). Toliko v dopolnilo k članku Manfreda Poscha.

● V prejšnji številki našega lista smo na kratko poročali o uspešni alpinistični odpravi v Karakorum, kjer je prva Jugoslovanka Marija Štremfelj premagala višino nad 8000 metrov.

O tej slovenski oz. jugoslovanski alpinistični odpravi pa je treba še povedati, da je bila pod vodstvom Vikija Grošlja (op. ured.: predaval v Celovcu) izredno uspešna, saj je kar 12 članov prišlo na vrh 8047 m visokega Broad Peaka (med njimi tudi Marija Štremfelj), četvorica je opravila še vzpon na 12 metrov nižji Gešebrum II, Tomo Česen pa je na K-II potegnil še novo jugoslovansko smer.

Za nas zamejske planince pa je še posebno razveseljivo, da je med osvajači Broad Peaka bil tudi član bratskega Slovenskega planinskega društva Trst Dušan Jelinčič, prvi Tržačan in tudi prvi alpinist iz dežele Furlanije-Juljske krajine.

Slovenska odprava se je povzpela na Broad Peak po avstrijski smeri, ki so jo leta 1957 prvič preplezali H. Buhl, K. Diemberger (o njem smo poročali, da je ušel veliki katastrofi na K-II), F. Wintersteller in M. Schmuck.

Pastirski sejem v Podjuni/Jaunstein

Preden bomo s čredo ovac odpotovali preko zime na Dunaj, vabimo prijatelje rejce in radovedneže na **pastirski sejem**, ki bo v soboto 6. in nedeljo 7. septembra v Podjuni/Jaunstein. Prodajamo ovce za rejo, volno in kožo, jagnjetino, razne čaje in zelišča.

V soboto zvečer bo jagnje na žaru.
Longo Mai

Bo Škocjanska jama naravni spomenik?

Kraški biser Škocjanska jama bo po vsej verjetnosti uvrščen v seznam naravnih spomenikov Unesca. Kandidaturo Škocjanskih jam so namreč podprli na 9. mednarodnem kongresu speleologov, ki je bil od 1. do 8. avgusta v Barceloni in ki se ga je udeležilo okrog 2400 strokovnjakov iz 60 držav. Udeležencem je z referatom in 43 barvnimi diapozitivi Škocjanske jame predstavil Albin Debevec iz TOP Portorož.

Kot smo že poročali, si je posebna komisija Unesca že pred barcelonskim kongresom – 14. in 15. julija – ogledala Škocjansko jama. Komisija bo tudi za skupščino pripravila svoje poročilo. Če bodo na skupščini te specializirane organizacije OZN sprejeli kandidaturo, bodo Škocjanske jame prvi naravni spomenik v Sloveniji na Uniscomem seznamu. Kot smo že poročali sta na tem seznamu že Durmitor v Črni gori in Plitvička jezera na Hrvaškem.

Pripravili člani krajevnega odbora Zveze slovenskih organizacij

Vsako leto znova je situacija v občinskem svetu ta, da za potrebne investicije enostano ni razpologo potrebnega denarja. Se pravi, da ostaja cesta proti Lepeni še vedno brez osvetljave, da mnogo cest še vedno ni asfaltiranih in da se zato občinsko predstojništvo vedno spet posluži možnosti „zasilnega izhoda“, se pravi, da poviša dajatve in prispevke vsakega posameznega občana. Seveda so to zares le zasilne rešitve, saj taka „politika“ ne nudi prave rešitve, kaj šele perspektive. Tudi kritike na račun take politike je mnogo. In upravičena je! Če vzamemo na primer kritiko, da dobijo občinski predstavniki za svoje „častno“ delo vse preveč, potem to drži, še posebej, če pomislimo, da bi z vsoto več kot pol milijona šilingov res lahko izvedli že ta ali oni projekt.

Seveda tudi to drži, da občina sama določenih zakonov in zakonskih določil ne more spremeniti. Tako na primer še vedno Zakon o finančni izravnavi, ki je zvezni zakon, zapostavlja občine, katere bi nujno potrebovale večji delež pri tako imenovanih deljivih davkih. Drži pa tudi to, da se bodo morale občine – torej tudi naša – bolj odločno postaviti za ta višji delež. Da to zapostavljanje Železna Kapla občuti, je jasno. Ni pa edina občina. Zato bi se morale vse občine združiti v tej zahtevi in izterjati korekturo zakona. Prav tako, kakor bi morale izterjati tudi pravico in zakon, ki določa, da morajo banke dajati občinam za komunalne investicije ugodnejše kredite, ne pa da zahtevajo še naprej običajne obresti v višini kakih 11 ali 12 odstotkov. Tako bi se dalo izvrševati tudi projekte za kanalizacijo po ugodnej-

ših cenah, se pravi da bi vsak posamezen občan plačal za priključek in uporabo kanala manj.

Jasno, da so to vprašanja, s katerimi se ukvarjajo vsi občinski odborniki. Frakcija KPA to vedno spet zahteva, pa tudi odbornika EL se zavzemata za to. Na žalost ostale frakcije tega še niso v zadovoljivi meri upoštevale oz. se zato odločno postavile. Vsekakor pa naznanjata SPÖ in ÖVP, da se mislita bolj oprijeti za vse možnosti zvišanja finančnega dotoka, tako da občina v stanju izvesti tudi potrebne komunalne storitve. Eden izmed najbitvenjših projektov bo vsekakor tudi prepotrebni obvoz središča Železne Kaple, saj če pomislimo da drdra celoten promet (tako osebni avtomobili kakor tudi težki in glasni kamioni) danes še vedno skozi središče in s tem mimo hotelov in penzionov, vemo, kolikšno škodo povzroča za gostinstvo pri nas. Kdo pa že rad pride na oddih v kraj, kjer ga že zgodaj zjutraj zbudi hrup s ceste, ki pelje direktno mimo okenj spalnic?

Za dvojezičnost naše občine!

Vsekakor pa bo važna naloga občinskega sveta tudi ta, da se bo dosledno postavil za enakopravnost slovenščine v naši občini, kjer o slovenski manjšini sploh ne moremo govoriti, saj so Slovenci v večini. Še prav posebej zato bi bilo nujno potrebno, da se prizna slovenščini tudi

Število prebivalcev v naši občini iz leta v leto nazaduje. Mnogo občanov se je odselilo; šli so s trehuhom za kruhom, saj v domačem kraju niso imeli možnosti, da bi našli delovno mesto. Šele z novimi posestniki tovarne celuloze na Reberci je bilo mogoče zagotoviti vsaj ta delovna mesta v naši občini. Sicer pa v naši občini deluje le še nekaj manjših podjetij, tako da poleg gostinstva, ki pa se deloma tudi nahaja v krizi, naši občani v lastni občini nimajo dosti ponudbe za delovna mesta. Ta situacija seveda vpliva tudi na to, da v občinsko blagajno pride le malo denarja, in da občina določenih komunalnih storitev ne more uresničiti oz. da jih more izvesti le, če dobi od dežele doklade (Bedarfszuweisungen). Posledica tega je seveda tudi določeno nazadovanje življenjskega standarda.

tisti status, kakršnega ima nemščina. Zato s skrbjo zaznavamo, da se tudi v občinski hiši te globoko demokratične pravice ne upošteva v zadostni meri. Sicer je občinski svet pri eni prvih sej nove legislaturne periode formalno potrdil, da velja slovenščina pri sejah občinskega sveta kot enakopravni jezik, v praksi pa se ta sklep ni več dosledno izvrševal. Tudi glede dvojezičnih oznak v naši občini še več vprašanj ni rešenih, pa tudi na in v občinski hiši je to vprašanje le delno rešeno: sicer so sklenili dvojezičen kašipot, na stavbi sami pa ne bo dvojezičnega napisa „Gemeindeamt/Občinski urad“.

Skrbi nas tudi, da se je prav na naši ljudski šoli v Železni Kapli začela ločitev otrok po jezikovnih kriterijih praktično pri „zadnjih vratih“, saj imamo že paralelna razreda, v katerih sedijo v enem prijavljeni, v drugem pa neprijavljeni otroci. Ne strinjamo se s tem, ker se tako začenja ločevanje otrok, hkrati pa se začne s tem rušiti tudi temelje skupnega dvojezičnega šolstva. Taka razdelitev in ločitev otrok je tudi prvi korak k uresničitvi načrtov KHD in FP, ki hočejo prav po taki poti poriniti vse tisti otroke, ki so prijavljeni k dvojezičnemu pouku, v geto in izolacijo.

Zato poudarjamo tudi v tej naši prilogi: Najboljša in edina pot do mirnega in enakopravnega sožitja je skupni pouk vseh otrok v skupnem razredu. Seveda pa tudi znanje drugega deželnega jezika. Zato prijavite tudi vi vašega otroka k dvojezičnemu pouku. Prijave so možne tudi v prvih desetih dneh novega šolskega leta!

poslušalcem te radijske oddaje pomanjkljivo in neobjektivno sliko našega dvojezičnega kraja.

Globoko sem prepričan, da to ne more koristiti sožitju in sodelovanju naših slovensko- in nemškogovorečih občanov, ki se resno zavzemajo za dobro sožitje in skupni napredek.

V krajevnem odboru Zveze slovenskih organizacij v Železni Kapli smo se na eni izmed zadnjih sej menili tudi o tem, kako bi lahko našo občino in razne dejavnike predstavili nekoliko obširneje. Zedinili smo se, da v ta namen oblikujemo posebno prilogo Slovenskega vestnika, ki jo razpošljemo vsakemu gospodinjstvu v naši občini. Zavedamo pa se tudi tega, da v eni sami taki prilogi ne moremo pokriti vseh vprašanj; kljub temu pa mislimo, da nudimo le nekoliko obširnejši pogled v našo občino.

Naši kraji

Lepena / Leppen

Na kraju Peršmanove domačije v Lepeni je Zveza koroških partizanov leta 1981 uredila muzej, ki ga je vsebinsko oblikoval zgodovinar in sedanji tajnik ZSO dr. Marjan Šturm. Spominski kraj nacističnega zločina nad 11-člansko Peršmanovo družino je opomin sedanjim in bodočim rodovom k dobremu sosedstvu in sožitju med narodi. Do danes je obiskalo Peršmanov muzej nad 20.000 ljudi iz celega sveta.

Obirsko / Ebriach

Obirsko – nad 500 let stara župnija – šteje nekaj manj kot 400 prebivalcev, ki živijo na kmetijah in v 41-ih enodružinskih hišah. Dolina je premežena z javnimi cestami, priključena na javno telefonsko in električno omrežje. Nekdanje kmečke idile ni več. Obirsko in Korte pokrivajo v glavnem lepi gozdovi – v veselje občudovalcev narave, gobarjev in še posebno strastnih lovcev, ki so združeni v domači „lovski družini“.

An der Volksschule in Ebriach sind alle Schüler zum zweisprachigen Unterricht angemeldet. Die Meinung von Pädagogen, daß sich zwei- oder mehrsprachiger Unterricht auf die Intelligenz der Kinder fördernd auswirkt, findet hier in der Praxis seine Bestätigung. Die Volksschule in Ebriach kann nämlich schon jahrzehntlang einen bedeutend höheren Prozentanteil an Schulabgängern vorweisen, der anschließend eine Mittel- bzw. Hochschulbildung absolviert hat, als der Großteil der nur einsprachig geführten Volksschulen.

Korte / Trögern

Edina pot v Korte pelje skozi znamenite Koroške peči, ki so ena glavnih atrakcij za turizem v kapelški občini. Ime Korte izvira iz besede „korito“, ki je ustreznica oznaka za naravno obliko te doline. Korčani se preživljajo v glavnem z gozdarstvom in kmetijstvom. Še pred prvo svetovno vojno, pa pozneje do leta 1930 je bila v Kortah šola, ki jo je oskrboval župnik, danes pa obiskujejo otroci 5 km oddaljeno šolo na Obirskem.

Naš komentar

Ob priliki otvoritve lesnega sejma v Celovcu pred kakim pičlim mesecem je avstrijski radio (deželni študio za Koroško) ponudil tudi naši tržni občini možnost, da predstavi svoje gospodarsko in kulturno življenje. Ko pa sem poslušal radijsko oddajo, v kateri je ORF direktno prenašal prispevke iz Železne Kaple, sem bil neprijetno presenečen nad nestvarnim in pomanjkljivim poročanjem o delovanju in dosežkih našega kraja.

K nesorazmerno slabi predstavitvi slovenskih kulturnih društev, katerih mnogolična dejavnost že desetletja izredno razveseljuje bogati našo kulturno sceno, se je pridružil še vtis o gospodarsko močno zaostalem in nerazvitem kraju.

Piše:
Johan Haderlap,
predsednik
krajevnega
odbora ZSO

Tako npr. niti besedice ni bilo slišati o tem, da v Železni Kapli že skoraj deset let obratuje hotel Obir, ki nudi streho vsem večjim prireditvam in je imel do danes že nad 60.000 nočitev!

Prav tako so predstavniki občine „pozabili“ omeniti izredno uspešno rast in poslovanje Posojilnice Železna Kapla ter Kmečko-gospodarske zadruge v Železni Kapli.

Tako so odgovorni predstavniki naše občine posredovali desetisočim

SPD „Zarja“

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ v Železni Kapli je eden najmočnejših kulturnih dejavnikov koroških Slovencev in seveda tudi kapelške občine. Društvo vrši kulturno in narodnopolitično delo že od leta 1907 naprej in združuje vse narodno zavedne Slovence v občini neglede na kakršnokoli pripadnost posameznikov, kar se v sestavu Zarjinih skupin (mešanega in pevskega zbora, folklorne skupine, tamburaške skupine in dramskega odseka) vidno odraža. „Zarja“ se trudi tudi za dobro sožitje z narodom sosedom, tradicionalni pa so tudi stiki preko meje. Prihodnje leto pa bo „Zarja“ z veliko prireditvijo praznovala 80. letnico svojega obstoja.

Moški pevski zbor „Zarja“ vsako leto nastopa tudi pri Peršmanu

SPD „Valentin Polanšek“

Leta 1975 je bilo ustanovljeno prosvetno društvo na Obirskem. Obirski maturantje so na pobudo ljudskošolskega učitelja Valentina Polanška osnovali društvo, da bi pokrili kulturne potrebe svojega domačega kraja. Že pred ustanovitvijo SPD „Obir“ je začel nastopati obirski ženski oktet, ki je najuspešnejši društveni ansambel. Poleg kulturnih prireditev zavzemajo v društvenem delovanju važno mesto družabne in športne prireditve, kot so to sankarska tekma, pustni ples, materinska proslava, kolesarski izlet, kegljaški turnir, pohod na Obir ter društveni izlet.

Moški pevski zbor SPD „Valentin Polanšek“

Lovski zbor

„...bi vsi zajci učkali velike starosti“ pravi pesem, ki pa v njej prav gotovo niso mišljeni kapelški jagri. Poleg tega, da so naši lovci prav tako strastni kot vsi drugi, sta jim v isti meri pri sreju naša kultura in pesem. Lovski pevski zbor je pred kratkim sodeloval tudi na občinskem dnevu starih, kjer je več sto občanov prisluhnilo njegovi lepo podani lovski pesmi.

Singgemeinschaft Rechberg

Tudi pri letošnjem dnevu starih je bil mešani zbor z Reberce pod vodstvom Blasiusa Mitscheja zvraven. Predsednik Singgemeinschafti, ki je bila ustanovljena leta 1982, inž. Norbert Schlieber, danes že lahko pripoveduje o večakaterem nastopu tega vokalnega ansambla. Da jih omenimo le nekaj: leta 1985 je oblikoval adventni koncert, nastopal tudi pri pustnem plesu na Reberci in sodeloval pri koncertu ORF, katerega so prenašali direktno s sejemskega razstavišča v Celovcu.

Mešani zbor Singgemeinschaft Rechberg

Leta 1979 sta nova posestnika Slovenija papir in Donau-Finanz prevzela tovarno celuloze na Reberci in s tem zagotovila 200 delovnih mest v naši občini. Sicer pa je situacija glede delovnih mest pri nas dokaj slaba. Nekaj je še manjših podjetij in gostinjskih obratov, potem pa je že konec, tako da v celoti gledano v naši občini občutimo močno pomanjkanje delovnih mest.

Posledica tega je seveda ta, da mora mnogo naših občanov vsak dan nihatina delo, da si morajo poiskati delo v drugih občinah – mnogo kilometrov oddaljenih od Železne Kaple – in da si potem prav zaradi te oddaljenosti poiščejo tudi stanovanje v tistem kraju, kjer so le še uspeli dobiti zaposlitev. Mnogo je pa tudi takih občanov, ki enostavno ne dobijo delovnega mesta in so zato brezposelni. Od teh pa je spet mnogo mladih, za katere sta brezposelnost in nič kaj obetavna prihodnost še posebno hudo breme.

Kako priti do izboljšanja te situacije? Gotovo je obetaven načrt tovarne Obir, da bi povečala svojo produkcijo in s tem ustvarila kakih 100 delovnih mest več. Toda potrebno bo, da bo dobila tovarna celuloze iz javnih sredstev vsaj tolikšne podpore, kakršne dobivajo druga podjetja papirne industrije, in s tem lahko tudi rešila vprašanje okolja. Toda tudi s tem pomanjkanje delovnih mest še ne bo odstranjeno, čeprav omiljeno. Potrebno bo med drugim tudi to, da se bodo občinski predstavniki Železne Kaple skupno z drugimi občinami južne Koroške končno odločili za nove in sodobne oblike gospodarskega sodelovanja ob meji. To bi bilo lahko tudi garant za gospodarsko rast – s tem povezano seveda tudi garant za večje število delovnih mest. In le na ta način bi se mogle obrobne regije in občine, med katere sodi tudi Železna Kapla, tudi gospodarsko razviti. In tako sodelovanje preko državne meje bi bilo v korist obeh dežel, nenazadnje pa bi lahko prispevalo tudi k boljšemu in enakopravnejšemu sožitju in prijateljstvu med narodi.

Obir: Več kot 200 zaposlenih

Nad 200 domačinov in okoličanov je trenutno zaposlenih v tovarni celuloze Obir, ki je s tem najpomembnejši delodajalec v občini Železna Kapla-Bela. Tovarna celuloze Obir je začela proizvajati celulozo 20. 7. 1979. Nedvomno je bilo to leto za reberško tovarno celuloze pomembna zgodovinska prelomnica. Reberški delavci so se odločno postavili po robu načrtom koroškega heimatdienstsa in koroške svobodnjaške stranke, ki sta hotela preprečiti nastanek nove družbe, današnje tovarne celuloze Obir, in s tem nasprotovala tudi ohranjanju delovnih mest.

Danes stoji uspešno podjetje pred važnimi odločitvami. Poslovodja Obirja dipl. inž. Feliks Wieser pravi: „V tovarni celulozi Obir se od vsega začetka zavedamo problema zaščite okolja. V zadnjih letih smo v tej zvezi zagotovili določene tehnološke ukrepe v tovarni sami ter vodili vrsto razgovorov s prizadejim prebivalstvom ter pristojnimi občinskimi, deželnimi in zveznimi ustanovami. Na lastno iniciativo smo izdelali obširno raziskavo, ki zajema postopno rešitev problemov varstva okolja ter deloma povečanje proizvodnje. V okraju Velikovec smo se uspešno zavzeli za ustanovitev skupnega združenja za odpadne vode vseh tistih, ki onesnažujejo vodo, tako da je 1. aprila prišlo do ustanovitve skupnosti za odplake (Abwasserverband).“

V Obirju smo se odločili letos po lastni iniciativi vgraditi elektro filterje, ki odstranjujejo prah. Tozadevna dela že potekajo.“

Tovarni, ki ne proizvajajo samo celuloze, temveč tudi uspešno trguje s celulozo, vsemi vrstami papirja in reprodukcijskega materiala ter z grafičnimi izdelki – letošnji promet pri prodaji knjig bo znašal okoli 100 milijonov šilingov –, je tudi letos, ko je pretežni del papirne industrije v velikih težavah, uspelo zaključiti prvo polletje brez zgbue.

Poslovodja Wieser: „Trenutno pripravljamo načrte za rekonstrukcijo podjetja. Cilj rekonstrukcije pa je povišati proizvodnjo na 90.000 ton celuloze letno, popolnoma sanirati okolje in se energetsko osamosvojiti. V to konstrukcijo bi podjetje investiralo velik del lastnega kapitala. Te načrte je mogoče koncipirati, ker je dogovorjen in zagotovljen odvoz celuloze za 10 let in še dalje. Naš letošnji promet bo znašal že blizu 1,5 milijard šilingov.“

Vsi zaposleni v tovarni celuloze Obir pričakujemo, da bodo odgovorni politični in gospodarski predstavniki v deželi projekt, ki upošteva vse pomembne ekološke in gospodarske kriterije, podprli v tej meri, kot podpirajo tudi druge iniciative v papirni in drugi industriji na Koroškem. V primeru nerazumevanja za ohranitev delovnih mest in nadaljnji razvoj gospodarstva v tej regiji, pa bi to pomenilo hudo gospodarsko krizo za celotno prebivalstvo s skrajno negativnimi socialnimi posledicami. Sicer pa so zaposleni v tovarni celuloze Obir prepričani, da se obe odgovorni stranki v sosednjih občinah in na Koroškem zavedata pomena stabilnega gospodarskega položaja.

Tovarna celuloze

družba z o. j.

A-9133 Miklavčevo

Telefon (0 42 38) 405-0
Telex 422 352 zelob a
422 729 zelob a

kupuje brusni les, žamanje in celne odpadke

proizvaja celulozo

trguje s celulozo, vsemi vrstami papirnih izdelkov, potrebnimi papirne industrije

ter grafičnimi proizvodi

„Obir“-Geschäftsführer Feliks Wieser: „Wir wollen absolute Umweltsanierung!“

Die Zellstofffabrik Obir produziert nun schon sieben Jahre und bietet mehr als 200 sichere Arbeitsplätze. Obir hat aber auch Projektunterlagen ausarbeiten lassen, die neben einer absoluten Umweltsanierung auch noch eine Erhöhung der Arbeitsplatzzahl zur Folge hätten. Geplant ist, so führte Geschäftsführer Dipl. Ing. Feliks Wieser aus, die Jahresproduktion von derzeit 40.000 Tonnen auf künftig 90.000 bis 100.000 Tonnen auszubauen. Wieser: „Unseren Plänen zufolge ist damit zu rechnen, daß wir unsere Beschäftigtenzahl von derzeit 220 um weitere 100 steigern können.“ Wichtig dafür ist, daß der Abwasserverband gegründet wurde und daß Obir dieselben Förderungen bekommen wird, wie andere Kärntner Firmen.

Singgemeinschaft Rechberg

Der gemischte Chor der Singgemeinschaft Rechberg, unter der Leitung von Blasius Mitsche, war auch beim heurigen Gemeindealltag einer der Mitgestalter des Programmes. Der Obmann der 1982 gegründeten Singgemeinschaft, Ing. Norbert Schlieber, kann mittlerweile auf eine Reihe von Auftritten des Vokalensembles verweisen. Erwähnt seien hier nur das Adventkonzert 1985, der Maskenball in Rechberg, die Mitwirkung beim Messewunschkonzert des ORF. Die Rechberger Sänger und Sängerinnen pflegen außerdem auch noch den Brauch des Florianisingens jedes Jahr im Mai.

SPD „Zarja“

1987 wird der slowenische Kulturverein „Zarja“ sein 80-jähriges Bestandsjubiläum feiern. Der Verein hat während seines Bestehens schöne und schwere Zeiten durchgemacht. So sehr auch die Erfolge des Vereins „Zarja“ in der Nachkriegszeit zu Stolz und Freude berechtigen (der Verein hat heute einen Männer- und einen gemischten Chor, eine Folkloregruppe, eine Tamburizzagruppe und eine Theatersektion), so schwer wiegen noch immer die Verluste, welche der Verein während der Nazi-Zeit hinnehmen mußte. Die Tätigkeit des Vereines war verboten, die Mehrzahl der Vereinsmitglieder ging zu den Partisanen, um dort einen wichtigen Beitrag zur Befreiung Österreichs und Europas beizutragen, und viele von ihnen fielen.

Heute zählt der Verein an die 300 Mitglieder und ist in den Slowenischen Kulturverband eingegliedert. Sein 80-jähriges Jubiläum will „Zarja“ mit einem Riesenkonzert feiern. Grund genug zum Feiern wird es ja geben, denn schließlich ist der slowenische Kulturverein „Zarja“ sicher der größte und wichtigste Kulturträger in unserer Gemeinde. Nicht zuletzt war es auch diese „Zarja“, die die Basis für den Partnerschaftsvertrag mit der Nachbargemeinde Kranj geschaffen hat.

Beim internationalen Folkloretreffen dabei: Die Folkloregruppe des SPD „Zarja“

SPD „Valentin Polanšek“

Slowenische Maturanten aus Ebriach gründeten im Jahr 1975 den slowenischen Kulturverein „Obir“, um so die Bedürfnisse der Bevölkerung in ihrem Heimatort decken zu können. Seit der Gründung des Vereins ist Dr. Augustin Brumnik der Vorsitzende des SPD „Obir“, der auch mit viel Stolz vermerken kann, daß eigentlich schon vor der Gründung des Vereines das Ebriacher Frauenoktett zu singen begann und heute zu den fleißigsten und bekanntesten Kleinchören zählt. Das Frauenoktett trug das slowenische Lied nicht nur unter die Kärntner Slowenen, sondern wurde auch zum Mittler zwischen den beiden Volksgruppen in Kärnten. Initiator des Kulturvereines war der Ebriacher Volksschuldirektor Valentin Polanšek, der leider viel zu früh verstarb. Nach seinem Tod hat der Verein seinen Namen angenommen.

Lovski zbor

Es gibt viele Volkslieder, in denen die Leidenschaften und Lateinereien der Jäger besungen werden. Für die Eisenkappler Jäger gilt wohl im selben Maß, daß sie Leidenschaft besitzen, aber auch dann und wann etwas „aufschneiden“. Daß sie aber auch singen können, bewiesen sie mit ihrem Jägerchor unter anderem auch beim Altentag, wo ihnen mehr als hundert Gemeindebürger zuklatschten, ...

Die Eisenkappler Jäger haben bei uns auch ihren Chor: Lovski zbor

Touristenverein Naturfreunde Vellachtal

Vereinsobmann ist Bürgermeister Albin Juvan. Der Verein besteht seit dem Jahr 1947, Gründungsobmann war Hans Piroutz. Sinn und Zweck dieser Gesellschaft ist die Vereinigung junger und älterer Menschen, die sich um gemeinsame und sinnvolle Freizeitgestaltung bemühen: so etwa beim Zelten, Reisen, Wandern, Photographieren und anderen Veranstaltungen im Winter und Sommer. Wohl am bekanntesten ist das jährliche Frühlingsschiennen auf der Kočna um den „Türkenkopf“ an dem auch viele Sportler aus der Partnerschaftsgemeinde Kranj teilnehmen.

Tennisverein Eisenkappel

Ing. Kurt Schubel gab die Anregung – und die Eisenkappeler begannen Tennis zu spielen. Drei Jahre benutzten sie die Plätze beim „Schloßhotel“, dann pachteten sie ein Grundstück des Grafen Thurn und errichteten zwei eigene Plätze. Schon im Gründungsjahr begannen sie mit Vereinsmeisterschaften; langsam stieg die Zahl der Teilnehmer an, heute hat der Verein schon über 90 Mitglieder.

Der Klub begann auch an der Meisterschaft des Kärntner Tennisverbandes teilzunehmen und heuer schafften gleich beide Herrenmannschaften den Aufstieg: eine Mannschaft stieg aus der 5. in die 4. Klasse auf, die andere von der 7. in die 6. Klasse, und auch eine Frauenmannschaft nahm heuer erstmals am Bewerb teil. Die besten Spieler sind die Trainer Prof. Peter Micheutz (auch Sektionsleiter) und Prof. Franc Sleik. Obmann ist Franc Orasch. Der Jahresbeitrag beträgt 1000 Schilling – jeder ist willkommen!

Fußballklub Eisenkappel

Mündliche Berichte besagen, daß in Eisenkappel bereits 1946 vereinsmäßig Fußball gespielt wurde. 1957 mußte die Sektion aus Geld- und Spielermangel die Arbeit einstellen. Doch nur für die Dauer eines Jahres, denn der zweite Anlauf glückte am 5. Juli 1958. In 28 Jahren gelang dem FC Eisenkappel dreimal der Aufstieg in die erste Klasse (freilich ist er leider vorher auch zweimal abgestiegen), in der der FCE auch heuer spielt. 1977 – 1982 übernahm Kaplan Leopold Zunder das Traineramt, abgelöst hat ihn dann der ehemalige Aktive Walter Jerlich. Zuvor aber eröffnete Zunder noch den neuen Sportplatz.

Im Jahr 1982 wurde der Fußballverein Mitglied des ASKÖ Kärnten, sein 25-jähr. Bestandsjubiläum feierte der Verein mit der Eröffnung neuer Kabinen (die Hauptfinanziers: die Gemeinde, der Kärntner Fußballverband und viele einheimische „Gönner“). Der FC Eisenkappel hat heuer vier Mannschaften im Kärntner Bewerb gemeldet: die Kampfmannschaft (Trainer Walter Jerlich), die Unter-23-Mannschaft (Walter Kuchar), die Jugendmannschaft (Andreas Kogelnig) und die Knabenmannschaft (Fritz Kaschnig). Ziel des FCE ist ein vorderer Platz, wenn nicht der Titel. Bisher bestes Resultat: ein zweiter Platz in der Meisterschaft 1983/84.

Nova skakalnica za šolarje in mladino

V Lobniku načrtujejo 30-m in 50-m skakalnico

Če bo vse šlo po načrtih in nobeden ne bo oviral dela za izgradnjo novega zimsko-sportnega projekta, bo Železna Kapla najpozneje v prihodnji zimi imela 30-m in 50-m skakalnico. Optimisti računajo z zaključkom dela že začetek letošnje zime. Bomo videli.

Na vsak način si je „Slovenski športni klub Obir“ resno zastavil cilj, da nudi šolarjem in drugim mladincem najboljše pogoje za športno napredovanje. S 25-m skakalnico pri Poderšniku na Obirskem si je klub postavil fundament svojega delovanja. Okoli 15 mladih skakalcev je v zadnjih letih vadilo v tej športni panogi. Med drugim je Štefan Hribar postal dvakrat koroški prvak pri otrocih. Zato tudi ne preseneča, da je že član koroškega deželne kadra pri šolarjih. Vendar športniki ne bi bili športniki, če ne bi bili nezadovoljni z doseženim. Hočejo še napredovati.

Zato so se resno spoprijeli z novim projektom. V Lobniku, na zemljišču Milana in Marije Piskernik (p. d. pri Boštlnu), naj bi kmalu stali obe skakalnici, kar bi bilo velikega pomena za vso občino. Tudi predstavniki občine pozdravljajo projekt, še posebej pa funkcionarji avstrijske in koroške skakalne zveze. Kako resno se odbornik SŠK Obir (s sekcijским vodjem Jozijem Hribarjem) ukvarjajo z napredovanjem skakalnega športa v Železni Kapli, se vidi na tem, da so se za projektiranje povezali s svetovno znanim inženirjem Janezom Goriškim, ki je med drugim izdelal tudi načrte za Planiško velikanko.

Predsednik športnega društva SŠK Obir prof. Mirko Oraže je dejal: „Skakalnici bosta zgrajeni po najnovejših spoznanjih. V glavnem so izkoriščeni naravni pogoji, le stolp bo iz lesene konstrukcije. Mislim, da bo to velika pridobitev za občino!“

Z gradnjo skakalnice SŠK Obir ponovno dokazuje, da opravlja dobro delo. Z vsemi svojimi sekcijami skrbi za napredovanje telesne kulture, trudi se za ohranitev in enakopravnost domače slovenske besede tudi v športu, prav tako pa

skrbi za dobre odnose med narodoma sosedoma (tako v klubu samem, kot tudi na tekmah izven domačega kraja).

Kdor pozna SŠK Obir, ve tudi za aktivnosti v namiznem tenisu, za uspehe žensk in moških na ljudskih in športnih sankah, za „bitke“ na šahovskih deskah in v karateju.

Slowenischer Sportklub „Obir“: 30- und 50-Meter-Schanzen geplant

Der Slowenische Sportklub „Obir“, der sich mit viel Erfolg der Arbeit mit dem Schispringernachwuchs widmet (Štefan Hribar wurde zum Beispiel zweimal Kärntner Kindermeister und ist im Kärntner Landesschülerkader), hat ein großes Projekt vor: In Lobnig beim Boštl sollen zwei neue Sprungschanzen entstehen, die sowohl für die einheimischen Springer ideale Trainingsmöglichkeiten bieten, als auch für internationale Konkurrenten zur Verfügung stehen werden. Der Obmann des Slowenischen Sportklubs „Obir“, Prof. Mirko Oraže, dazu: „Die beiden Schanzen werden nach den neuesten Erkenntnissen gebaut. Ich glaube, daß dies eine große Errungenschaft für die Gemeinde sein wird.“

Der Slowenische Sportklub „Obir“ hat auch noch andere Sektionen, so sind die Tischtennispieler in der 1. Klasse-Ost aktiv, Frauen und Männer haben Erfolge bei Volks- und Sportrodelwettkämpfen, aber auch die Schachspieler und Karatekämpfer sind immer wieder in heiße „Kämpfe“ verstrickt.

TVN Vellachtal

Predsednik kluba je sedanji župan Železne Kaple-Bele Albin Juvan. TVN obstoja od leta 1947 naprej. Prvi predsednik je bil Hans Piroutz. Namen društva je združenje mladih in starih, ki naj skupno in smiselno oblikujejo prosti čas; tako na primer pri postavljanju šotorov in ob skupnem bivanju, na potovanjih, izletih, s fotografsko skupino in ob številnih drugih prireditvah poleti in pozimi. Najbolj znana je vsakoletna vigredna smučarska tekma na Kočni za „turško glavo“, pri kateri sodelujejo poleg domačinov tudi športniki iz pobratene kranjske občine.

Tennisverein Eisenkappel

Leta 1977 so Kapelčani na pobudi inženirja Kurtija Schubla začeli igrati tenis. Tri leta so uporabljali igrišči „Schloßhotela“, nato pa so najeli zemljišče grofa Thurna in sami zgradili dve teniški polji. Že od ustanovitve naprej igrajo interno prvenstvo – letos desetič. Število udeležencev je polagoma naraščalo, danes pa ima klub že nad 90 članov – tudi taki so se včlanili, ki živijo v sosednjih občinah.

Klub je začel tudi kmalu tekmovali v okviru koroškega prvenstva, letos pa sta se povzeli kar obe moški ekipi za razred više: ena iz 5. v 4. razred, druga pa iz 7. v 6. razred, prvič pa so letos nastopile tudi ženske. Najboljša igralca sta trenerja prof. Peter Micheutz (ki je hkrati tudi sekcijiski vodja) in prof. Franc Sleik. Predsednik kluba je Franc Orasch, ki je zamenjal Welza. Letna članarina znaša tisoč šilingov, dobrodošel je vsak!

Fußballklub Eisenkappel

Kapelčani po ustnih poročilih ali nepopolni kroniki tekmujejo od 1946. leta naprej. 1957 so nogometno sekcijo zaradi pomanjkanja igralcev in denarja razpustili. Toda na srečo le za eno leto. Drugi zalet je uspel 5. julija 1958. V 28-ih letih obstoja je kapelškimi nogometašem trikrat uspelo napredovati iz drugega v prvi razred, v katerem igrajo tudi danes. Med leti 1977 in 1982 je moštvo treniral kaplan Poldej Zunder, nasledil ga je dolgoletni igralec Walter Jerlich. Že prej pa je kaplan Zunder v letu 1973 otvoril novo nogometno igrišče.

Leta 1982 se je nogometno društvo Železna Kapla včlanilo v deželno zvezo ASKÖ, ob 25. obletnici nogometnega udejstvovanja pa se je vodstvo odločilo za gradnjo novih slačilnic in umivalnic. Šele dobrodošna podpora občine, Koroške nogometne zveze in nenazadnje številnih posestnikov v okviru lesne akcije je omogočila uresničitev projekta. Nogometna sekcija (FCE) danes sodeluje kar s štirimi ekipami na prvenstvu Koroške nogometne zveze: s članskim moštvom (trener Walter Jerlich), z moštvom pod 23 (Walter Kuchar), z mladinci (Andreas Kogelnig) in s pionirji (Fritz Kaschnig). Doslej najboljša uvrstitev: 2. mesto in naslov viceprvaka v sezoni 1984/85, ko so Selani šli v spodnjo ligo.

„Nudimo Vam sodobni bančni servis. Svetujemo Vam v vseh denarnih zadevah. Posle urejamo korektno, zaupno in hitro!“

Posojilnica-Bank Železna Kapla obstoja že 88 let in šteje nad 1.000 članov. Razvila se je od nedeljskega poslovanja v dnevno poslovanje in danes lahko rečemo s ponosom, da naša Posojilnica šteje med največje na Koroškem.

Leta 1974 smo izgradili nove poslovne prostore v Železni Kapli, ter leta 1983 podružnico v Miklavčevem v Žitari vasi.

Tako zaposluje Posojilnica danes 7 uslužbencev in je s svojim servisom v stanju izvesti vse bančne posle v inozemstvu in v tuzemstvu.

Mnogo ljudi ji zaupa svoje prihranke in s tem neposredno omogoča financirajnje domače industrije. Zaradi ugodnega naraščanja in širjenja prometa so postali sedanji prostori premajhni. Zaradi tega se je vodstvo banke moralo odločiti za razširitev prostorov, kajti le v modernih in sodobnih prostorih lahko nudimo delavcem, trgovcem, kmetom, obrtnikom ter industriji sodobni bančni servis.

Da pa bomo ta naš skupni cilj lahko dosegli, prosimo vse občane za zaupanje in za dobro sodelovanje z vašo domačo banko.

- Posojila
- Hranilne vloge
- Tekoči računi
- Menjava

Posojilnica-Bank Železna Kapla...

...in podružnica v Miklavčevem

POSOJILNICA-BANK
ŽELEZNA KAPLA / EISENKAPPEL

Obiščite nas
Besuchen Sie uns

Café, Restaurant, Disco-Bar

HOTEL OBIR

A-9135 Eisenkappel/Železna Kapla
Austria

modni salon „BRIGITA“

Delamo po meri in
po ugodni ceni

poslužite se domačega obrata

9135 Železna Kapla 116 · tel. 04238/341

HOCH- UND TIEFBAU

BAUMEISTER
ING. KURT

SCHUBEL

9135 EISENKAPPEL 282

Telefon
(0 42 38) 427 / 226

VAŠ BLAGOVNI CENTER

ZADRUGA
market

Železna Kapla
Tel. (0 42 38) 217

se veseli vašega obiska

trgujemo z ● živili
● gospodarskimi potrebščinami
● raznovrstnim orodjem

na zalogi imamo ● vse za kmetijstvo in gradbeni material

SERVICE-STATION
SERVISNA DELAVNICA

**FRANZ
STERN**

Črpalka · Tankstelle · Service
Eisenkappel / Železna Kapla
Tel. (0 42 38) 305

● gume
● akumulatorji
● avtomobilski pribor

● Reifen
● Batterien
● Autozubehör

BAU- UND
MÖBELTISCHLEREI
EINBAUMÖBEL

MIZARSTVO

**KAJS U.
ROTSCHNIK**

Telefon (0 42 38) 372

9135 EISENKAPPEL
ŽELEZNA KAPLA 222

**FRANZ
ORASCH**

9135 EISENKAPPEL

Vellacher Straße 249
Telefon 0 42 38 / 221

Renault-Vertretung, Kfz-Werkstätte
Karosserie-Einbrennlackierung
Handel mit Neu- u. Gebrauchtwagen
Ersatzteile, Zubehör, Tankstelle

Gostišče SILLA

Elči Szabo

*se priporoča
z dobro
kuhinjo*

Tel. (0 42 38) 227

9135 ŽELEZNA KAPLA 24

Pri nas ste vedno
dobrodošli

Bar-Cafe „Lotte“
Der
Treffpunkt
in Eisenkappel

9135 Železna Kapla 24

Telefon 0 42 38 / 750

OBIŠČITE! BESUCHEN SIE!

dienstags
GRILLSPEZIALITÄTEN

v torkih
SPECIALITETE NA ŽARU

Cafe-Pension **Lotte**

ob Klopinskem jezeru
am Klopeiner See

Kleinseeweg 19, ☎ 0 42 39/24 60

18. „Šušarska nedelja“ v Tržiču

Kar je za Pliberk „Pliberški jork“ to je za Tržič „Šušarska“ nedelja vsako prvo nedeljo v septembru. Skupno imata oba sejma to, da jiju obišče letno okoli 30.000 ljudi, razlikuje jiju pa to, da ima pliberški širšo ponudbo, tržiški čevljarški praznik pa je specializiran na usnjene izdelke.

Tako bo do tudi prihodnje nedelje (7. 9.) na 120 stojnicah ponujali obutev in usnjene izdelke najboljših slovenskih in jugoslovenskih tovarn obutve in privatnikov. Pridružila se jim bo tudi še ponudba konfekcijskih trgovin, suha roba, na prodaj pa bodo tudi kose, srpi ter druge novosti.

Že nekaj je rojakov na Koroškem, ki poznajo „Šušarsko nedeljo“ kot šušarski praznik, kulturno prireditve in veselico. Vse se dogaja v centru mesta. Začelo pa se bo že v petek: ob 18.00 je otvoritev razstave najnovejših modelov čevljev (v paviljonu NOB – odprta je vse tri dni). V soboto ob 10.00 se vključujejo v sejem tudi kulturni delavci z otvoritvijo razstave „Ex tempore – Tržič 86“ (v Kunikovi hiši in Ateljeju 86), medtem ko bodo „štante“ s čevlji in drugo robo napolnili v nedeljo ob 7.00 naprej.

Organizator sejma – turistično društvo Tržič – se je letos posebno potrudilo za kvalitetno ponudbo, kot je tudi informativnemu delu prireditve – npr. razstavi starodavne „Šušarske delavnice“ – skušal dati etnografski značaj.

Za obiskovalce iz Avstrije je še zanimivo, da bodo tudi v nedeljo ves dan odprte vse prodajalne v centru Deteljica ob mednarodni cesti preko Ljubelja (trgovina Peko/obutev in športna konfekcija; trgovina BPT/posteljina in trikotaže Almira; trgovina Elkroj/hlače;). Ves dan pa bodo odprte tudi menjalnice v centru Tržiča, na Ljubelju in črpalnici pri Deteljici.

Avto pustite najbolje pri Deteljici in se z avtobusom peljete v center mesta. Za preglednost sejma bodo skrbele posebne obvestilne table.

Snemali so film „Tevžej“

Prejšnji teden je mlado filmsko moštvo na južnem Koroškem zaključilo snemanje za slovenski film „Tevžej“. Film obravnava usodo Tevžeja, pohabljenega sina, ki ga je rodila podeželska učiteljica, katero so posilili trije

ugledni vaški gospodje. Avtor vsebinske zamisli je Marjan Šticer iz Šentjakoba v Rožu, snemalec filma pa Miha Dolinšek iz Železne Kaple, z nasveti ga je podpiral izkušeni filmski snemavec Janez Hrovat iz Jesenic.

Z leve na desno: Marjan Šticer (ideja, režija), Janez Hrovat (svetovalec), Miha Dolinšek (snemavec).

Glavno vlogo Tevžeja igra Mihi Mischkulnig iz Branče vasi pri Bilčovsu, učiteljico pa Emi Hudobnikova iz Nonče vasi.

Skupno je sodelovalo okoli 30 domačih amaterskih igralcev. Sploh so vse delo v zvezi s snemanjem v glavnem opravili mladi pripadniki slovenske narodne skupnosti na Koroškem, tako da lahko govorimo o prvem tovrstnem slovenskem filmu na Koroškem.

Črno-beli 16 mm film bo izgotovljen približno ob začetku prihodnjega leta.

6. Slikarski teden

Spored:

Sobota 6. septembra ob 19. uri: **PREZENTACIJA DEL** – zaključna družabnost pri Adamu V okviru slikarskega tedna sodelujejo: Adriano Bon iz Trsta – Claudia Raza-Floreancig, Trst-Nabrežina – Mirna Pavlovec, Škofja Loka – Jože Tisnikar, Slovenj Gradec – Kurt Piber iz Celovca – Valentin Oman iz Štebna. Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Kočna“ v Svečah.

KPPZ na pevski turneji po Jugoslaviji

Koroški partizanski pevski zbor je trenutno na pevski turneji po Jugoslaviji. V ponedeljek je prispel v Beograd, kjer so ga prisrčno sprejeli gostitelji – predstavniki Zveze borcev Jugoslavije.

Naslednjega dne je naše pevke in pevce pot vodila v Titovo Užice, središče nekdanje Užiške republike v Srbiji. Ogledali so si tudi druge kraje in obeležja tega območja, ki spominjajo na junaške dogodke zadnje vojne in imeli pevske nastope.

Na povratku iz Srbije so obiskali Sarajevo, glavno mesto SR Bosne in Hercegovine ter nadaljevali pot na območje slavne

Kozare na Hrvaškem, kjer so se srečali s člani Društva jugoslovenskih književnikov, ki ravno tam zasedajo in imeli tudi pevski nastop. Kozara je znana po junaškem boju tamkajšnjega prebivalstva z ustaši in Nemci. Na programu je tudi obisk oziroma ogled nekdanjega ustaškega taborišča smrti Jablanaca.

Na poti domov se bodo po vsej verjetnosti ustavili tudi v Kumrovcu in si ogledali pred kratkim prenovljeno Titovo rojstno hišo. Jutri pa se bodo naše pevke in pevci vrnili domov. Podrobneje o tej turneji oziroma izletu Koroškega partizanskega pevskega zbora bomo še poročali.

Neurje povzročilo ogromno škodo

Prejšnji četrtek je neurje z nalivi naredilo na Koroškem ogromno škodo, ki gre v milijone. Najbolj prizadeto je bilo območje Železne Kaple, kjer je Obirski potok spodkopal deželno cesto, tako da se je del ceste zrušil. Veliko škode je ta potok povzročil tudi gostilni Srienec na Obirskem. Voda je vdrla v hišo in obstajala je že navarnost tudi za poslopje, vendar so gasilci v zadnjem trenutku odstranili oviro in tako omogočili odtok vode v strugi. Tudi Labotsko dolino je zelo prizadelo. Zemeljski plazovi so v

Langegg-u pri Šentandražu zasuli zvezno cesto, tako da je bil za nekaj časa ustavljen promet. V St. Georgnu je bil močno poškodovan most. Razbesnelo vodovje je preplavilo športna in tenišigrišča ter odplavilo dve skladišči.

Podobno neurje se je razbesnelo tudi na Tolminskem. Narasli potoki, hudourniki in reka Soča, ki je prestopila bregove, so poplavalili skoro vse ceste in krajevne poti in podrli veliko manjših mostov. Človeških žrtev na srečo ni bilo.

Dr. Tone Jelen

Po severni Dalmaciji

Na otoku Smokvica Vela stoji spomenik v čast tem junakom Kornatov in nešteti otokov, ki so ustvarjeni, kakor pravi ljudstvo, iz nebeških solz in morske pene. Na Kornatih, in to na otoku Piškri, je bila prehodna bolnica in ambulanta za ranjence. Težje ranjene pa so s pomočjo kornatske „mornarice“ prepeljali na otok Vis in dalje v južno Italijo. Ker so bili otoki okupatorjem trn v peti, so jih tudi stalno napadali, vendar zaradi dobre opazovalne in obveščevalne službe niso mogli zatreti partizanskih akcij.

Po tej ekskurziji pa se podamo zopet na našo ladjo, kjer že čakajo na nas pečene ribe na ražnju, kotleti in cel arsenal dalmatinskega vina za piknik. Tako smo dobro podprti z ražnjem in vso silo vlila ploha, kdor je bil dovolj hiter je še kolikorotliko suh dosegel avtobus, bolj počasni so pa skusili, da je tudi v Dalmaciji dež moker. Torej tudi tu ne sije vedno sonce, imeli smo pa srečo, da je bilo cel čas našega bivanja lepo in nas ta mala sprememba vremena ni motila. A čez pičlo uro je zopet posijalo sonce in otoki nasproti Zadru so izgledali kot bi bili umiti. Ker se je dan nagibal proti večeru smo začeli pospravljati naše stvari v kovčke, tako, da bo drugi dan, na dan odhoda hitreje slo. Po večerji so šli nekateri poslušat na hotelsko teraso godbo, drugi pa na vrček piva, da lažje zaspijo. Tako je vsak po svojem zaključil prijeten oddih na morju.

Tretji dan nas je seznanil s starodavnim Ninom, naseljem že iz ilirskih časov, ki so ga Rimljani povečali v trgovsko postojanko, Hrvati pa izvolili za eno od treh stolnih mest in škofijski sedež. Ker so Obri v 7. stoletju rimski Nin do tal porušili, ni tam več izkoristili pomladansko sonce in preizkusili vrednost Novaljskega zaliva, ki se je že pripravljaj na sprejem počitniških gostov.

Napočil je zadnji dan našega bivanja v Zadru in ta dan je bil prost, to se pravi ni bilo kakega izleta na programu. Vsak si je napravil lahko svoj program, nekateri so še ogledovali mestne znamenitosti, druge so še tiščali zadnji dinarji in so se vrgli v nakupovanje. Nekateri so bili povabljeni k sorodnikom, tudi sorodnike imajo naši sopotniki v Zadru! Naš priljubljeni šofer se je pa ponudil, da zapelje z avtobusom, vse ki želijo, na kovanje v lepo hotelsko naselje „Borik“ par kilometrov severno od Zadra. Po prijatnih urah kovanja je nekje za morjem zabobnelo ter zagrmelo in kmalu je z vso silo vlila ploha, kdor je bil dovolj hiter je še kolikorotliko suh dosegel avtobus, bolj počasni so pa skusili, da je tudi v Dalmaciji dež moker. Torej tudi tu ne sije vedno sonce, imeli smo pa srečo, da je bilo cel čas našega bivanja lepo in nas ta mala sprememba vremena ni motila. A čez pičlo uro je zopet posijalo sonce in otoki nasproti Zadru so izgledali kot bi bili umiti. Ker se je dan nagibal proti večeru smo začeli pospravljati naše stvari v kovčke, tako, da bo drugi dan, na dan odhoda hitreje slo. Po večerji so šli nekateri poslušat na hotelsko teraso godbo, drugi pa na vrček piva, da lažje zaspijo. Tako je vsak po svojem zaključil prijeten oddih na morju.

V petek 13. junija smo precej zgodaj vstali, pobrali še našo zadnjo ropotijo in jo zmašili v kovčke, Hanzej je vse lepo zložil v prtljažnik, po zajtrku pa hajd proti domu! Temni oblaki so viseli nad Zadrom ko smo odhajali, koj ko smo zapustili Maslenico in se začeli vzpenjati na Velebit je pritisnila burja in začel liti dež. Spremljal nas je skozi, preko Udline, Plitvičkih jezer in Karlovca, skoraj do Zagreba. Tam smo se ustavili v Gornjem Gradu pred katedralo, ker je bilo opoldne smo v naskoku zavzeli „Kapiteljsko restavracijo“ in naročili kosilo. Pri plačevanju smo morali ugotoviti, da je natakar cene na jedilnem listu pomnožil z dve. Izgleda, da je nas uboge turiste zamenjal z molznimi kravami in je precej denarja napeljal v svoj žep. Nekaj podobnega smo doživeli tudi v Zadru, na voglu Petranovičeve ulice je prve dva dni stalo veliko, odprto pivo 250 Din, tretji dan pa 300 Din, četrti dan pa zopet 250 Din, na moje vprašanje zakaj večeraj 300 Din mi pravi natakarica: „Včeraj vam nisem jaz stregla.“

Ljudje se pač znajdejo! Prepotovali smo celo Evropo in še Malo Azijo po dolgem in počez in smo marsikaj njih znamenitosti iz rimskih ali Liburnijskih časov. Na novo zgradili so Nin, ki se je prej imenoval Aenona, šele Hrvati. V 10. stoletju je bil tu škof Grgur Ninski, zavzeti borec za krščansko bogoslužje v glagolskem jeziku, ki pa ni povsem uspel. Mogli bi ga zato imenovati nekakega Hrvat-

skega Metoda. Deloma se je to bogoslužje ohranilo, toda od Metodovih časov dalje ga katoliška cerkev nikjer ni več podprla. Veliki hrvatski mojster in kipar Meštrovič je ustvaril spomenik Grgurju Ninskemu. Eden stoji v Ninu pred cerkvijo Svetega križa, drugi pa pred katedralo v Splitu. O Ninu lahko rečemo, da je čisto hrvatsko mesto, brez tuje mešanice, ker je bil dvakrat porušen in razljuđen, prvič po Obrih in drugič pa Turkih, vsakokrat pa od Hrvatov na novo pozidan in naseljen.

Ker smo hoteli še na vsak način spoznati napol divje paške ovce, njihov sir in čipke paških žena, smo jo ubrali od Nina dalje čez visoki most na otok Pag, čez od Bore obrita rebra, kjer niti brinje ne more rasti, pa vendar ovce še najdejo med kamenjem kako užito bilko. V kotanjah pa se le še vidi tudi kaj zelene rasti, to tam, kjer ostru burja ne odnese zadnjega ščepca rodovitne zemlje. Soline in prijetna kopališča v zaščitenih zalivih dajejo zaslužek. Tudi mi smo negativnega in pozitivnega doživeli. Na primer stá dva naša sopotnika, in to v dveh različnih državah, kljub svarilu, hotela na cesti ugodno menjat denar in sta nazadnje dobila, za solidne avstrijske šilinge, šop časopisnega papirja, samo zgoraj in spodaj je bil en bankovec, vmes pa časopisen papir. Da ne bo vse negativno pa še en pozitiven doživljaj: Bili smo na potovanju po Sovjetski zvezi, na letališču v Kiew-u eden naših sopotnikov

ugotovi, da nima svojega plašča; „Ali sem ga pozabil v hotelu, ali v avtobusu ali pa odložil tu na letališču v tem drenju?“ Povemo naši vodički, da pogrešamo moški plašč tak in tak in poletimo naprej v Leningrad, naš sopotnik v letalu: „Ga bo pa kak Rus nosil!“ Ko drugi dan sedimo pri kosilu v našem hotelu „Gostionica Moskva“ pride en možakar s paketom v katerem je bil plašč našega sopotnika, poslali so ga poldrugtisoč kilometrov za nami! Pa še napitnine ni hotel prejeti, moral mu jo je vsiliti. Pa nadaljujmo pot proti domu, nekaj časa po cesti proti Ljubljani potem zavijemo preko Krškega, mimo slovenske jedrske elektrarne, Celja, Velenja skozi Hudo luknjo in pri Dravogradu preko meje v Avstrijo. V Dobu odložimo že naše prve sopotnice in po vrsti do Dobre vasi vse Podjunčane. Rožani in Dunajčani se peljemo do Celovca, tam nas pa že čakajo naši družinski taksiji, ki smo jih od Sienčnika naročili.

Bilo je zelo lepo, vsi smo se vrnili zdravi in dobre volje. Predlanskim ko smo potovali po Italiji, Franciji in Iberijskem polotoku je eden rekel: „Vsi smo bli zdravi samo doktor nam je zbolel.“

Zahvaljujemo se vsem, ki so prispevali k uspešnemu poteku našega potovanja, posebno podjetju Sienčniku, Cartransu in prav posebno pa šoferju Hanzeju. Še bomo potovali, če bo nam zdravej dopuščalo, na svidenje prihodnje leto!

(konec)

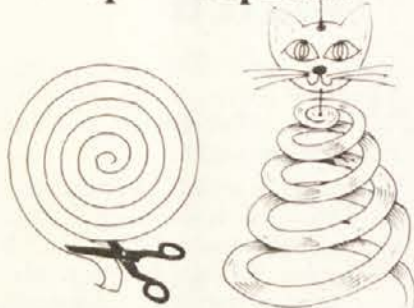

Ančka u šueli

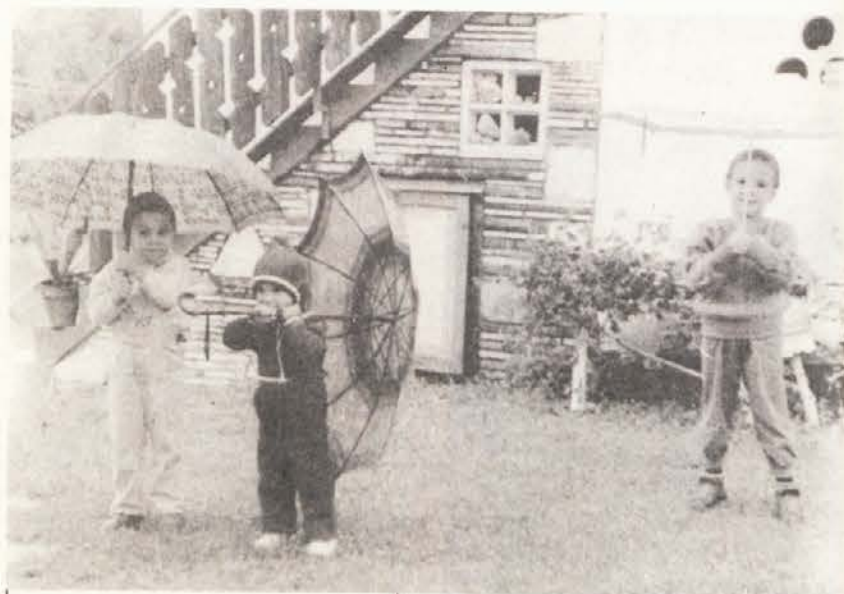
Ančka je bova provi dan u šueli. Ku je prišva pole duamu, su ju barali te vejki, te mali: „No, koj pa ste nes u šueli devali?“ Ančka sa je nasmejava pa rekva: „Šribali pa jedli!“ Ku su pole k južini sedli, su vrtali naprej, nisu miru ji dali: „Pa koj ste šribali?“ Ančka pa je nevljudna rekva: „Pa ni viem, ku pa še brat nismu znali!“

Herman Germ

Toplotna spirala:

Iz risalnega papirja izrežemo spiralo, kot kaže risba, in jo namestimo nad radiator ali nad peč. Lahko jo obesimo na vrvico ali nataknemo na palico s podstavkom. (Za otroke od 7 do 10 let).

Otroci z dežniki

Oglas

Zgubil se je naš Piki, tak je kot na sliki, opis je pa tu spodaj: vstaja in laja že zgodaj, spredaj ima glavo, zadaj rep, vmes pa še postavbo in je jako lep. Drugače je kosmat pa še mlad, ima dober apetit, sploh ni zabit. Kadar spi, zapre oči, v gobčku ima zobe, uhliji mu vise. Tak je Piki, nič drugačen, zdaj je že gotovo lačen.

Pogovarja se: hov hov, tu je pa njegov naslov: Pasja uta zraven hiše, Piki Logar se pa piše. Kdor ga najde, naj ga vrne, novce tri dobi srebrne!

Meta Rainer

Slikovna uganka

Otroci, uganite, katere 8 živali so prispevale k naši sliki.

Visoko v gorah je doma, čez strme pečine in prepade skakati zna. (GOROZOK)

Kratek rep ima pa ni zajček. (ANRS)

Na polju stoji dolgo v noč, ne kliče nikogar NA POMOČ! (OLISARTS)

Nova knjiga švedske mladinske pisateljice Astrid Lindgren

„Ronja se rodi neke nevihtne noči materi Lovis in očetu Mattisu v razbojniškem gradu sredi divjih gora in temnih gozdov. V tej viharni noči udari strela v grad in ga razkolje od vrha do tal. Takšen je veličasten začetek Ronjinega življenja med dvanajstimi razbojniki v očetovi tolpi. Ronja je edini otrok in postane takoj očetova miljenka. Kljub temu ji starši dajejo velikosvobode in kmalu začne spoznavati skrivnostne gozdove, ki obdajajo Mattisov grad, in vsa bitja v njih, krute gozdnice in zlobne sive skrate, ki ji strežejo po življenju, svobodne divje konje in igrive lisice. V severni del razklanega gradu se vseli sovražna razbojniška tolpa s poglavarjem Borkom. Bork ima sina Birka, ki je Ronjin vrstnik, in kmalu se kljub sovraštvu med tolpama spoprijateljita. Ko odkrije divji Mattis to prijateljstvo, noče nič več slišati o svoji hčeri, in Ronja se z Birkom odseli v Medvedjo jamo, kjer preživita čudovito poletje, polno pustolovščin. V jeseni, ko se okoli

Ronja – razbojniška hči

njune jame že vlačijo hladne megle, zagleda Ronja nekega dne pri izviru, kamor hodita z Birkom po vodo, nesrečnega in skrušenega očeta Mattisa, ki ne more več brez hčere in se je celo pripravil sprijazniti z njenim prijateljstvom z Birkom. Roparski tolpi premagata sovraštvo in se združita, kajti za petami so jima biriči, in združeni jim bosta laže kos. A Ronja in Birk se ne navdušujeta za razbojništvo in stari raz-

Astrid Lindgren, RONJA – razbojniška hči, Mladinska knjiga 1985, Ljubljana.

bojnik Skalle-Per jima pred smrtjo zaupa skrivnost o srebrni gori, ki jima bo omogočila pošteno življenje brez ropanja. Optimistično in človeško toplo pravljičico o Ronji in Birku, Juliji in Romeu severnih srednjeveških gozdov, so posneli na Švedskem tudi na filmski trak.“

Tako opisuje Lena Holmqvist, ki je to novo knjižno uspešnico prevedla v slovenščino, najnovejšo zgodbo švedske avtorice Astrid Lindgren. O avtorici knjige pa pravi: „Astrid Lindgren je po vsem svetu znana švedska mladinska pisateljica, saj so njene knjige prevedene v več kot petdeset jezikov in njeno razposajeno Piko nNogavičko poznajo otroci na vseh celinah. Tudi njene kasneje napisane povesti so zelo priljubljene, na primer knjiga o Bratih Levjesrčnih, ki je bolj podobna pravljičici v klasičnem smislu s fantastičnimi, grozljivimi in romantičnimi prvini in s poudarkom na boju med dobrim in zlom. Nekaj teh prvini je tudi v knjigi o Ronji, čeprav so človeški liki v njej bolj sodobno psihološko niansirani.“

Prigode koze Kunigunde

Kunigunda je počasi stopala po glavni stezi in ogledovala mimoidoče. Rada bi videla, če kdo nosi s seboj kanglico, da bo našla mlekarno Pri rdeči kanglici. Tam bo najprej nakupila mleka za mladiče na domačem dvorišču. Tako je obljubila mački in psu in koza drži dano besedo.

V naslednji izložbi je zagledala prav čedne lončke in starinske posode, poslikane z modrimi rožami in popisane z zverženimi črkami.

„Oho, tole bo mlekarne,“ je pomislila. Že je pred vrati stegnila tačko, da bi pritisnila na kljuko, pa je na steklenih vratih prebrala zlat napis LEKARNA.

„Draga moja,“ je pokarala samo sebe, „zapomni si enkrat za vselej, da lekarna ni mlekarne.“ In je šla naprej.

Pogledala je navzgor z levim očesom in prestrašeno zameketala. Na steni pred seboj je zagledala strašansko žival, ki si je v rdečem gobcu med ostrimi, belimi zobmi zvijal majcen, ljubeč, prestrašen kozliček.

S tačko si je zakrila oči, da ne bi gledala te okrutnosti.

„Ne bojte se, preljuba gospodična,“ je spregovoril prijazen in nekam znan moški glas za njenim hrbtom.

„Strašno, strrrrašno!“ je jecljala koza.

„Saj to vendar ni zares, lepo vas prosim,“ je pojasnjeval kozji stric. „Tole na steni je le slika, reklama in vabilo, da obiščite kozji kino, kjer vrte film po stari pripovedi o volku in sedmih kozličkih. To ti je film za stare in mlade kozje gledalce. Mar ga še niste videli?“

Kunigunda je odkimala in še zmeraj mižala. Povabim vas na dopoldansko matinejo“, je nadaljeval.

val stric in šele zdaj se je koza obrnila in ga pogledala.

Kako rada bi šla v kino, da bi potem doma pripovedovala otrokom pravljičico o volku in kozličkih.

„Seveda, ne bojte se. Filmska zgodba se nadvse srečno konča, no, ja, za volka že ne,“ je dodal stric.

Srečen konec je kozo premotil.

„Najprej moram nakupiti, kar sem obljubila,“ je rekla in tisti hip zagledala na drugi strani steze napis Pri rdeči kanglici.

„Kar tamle bom kupila, takoj zdajle.“

Stric je prikimal, to je pomenilo, da jo bo počakal, koza pa je šla čez stezo v kozjo mlekarne.

Ko je pritisnila na kljuko, je nad njeno glavo zacingljalo zvonček. Vstopila je in se postavila v vrsto, zraven sebe na tla pa je postavila koš. Iz koša je vzela denarico in potem je šlo vse kot namazano.

„Koliko?“ je vprašala prijazno kozica-prodajalka.

(Iz knjige: Prigode koze Kunigunde, napisala Kristina Brenkova, ilustrirala Ančka Gošnik-Godec; Mladinska knjiga 1984, Zbirka Deteljica; Ljubljana).

„Brž moram prešteti: štiri je mačkini, trije psičkovi in še dva moja, štiri in tri in dva je devet.“

„Pa še en tetrapak povrhu,“ se je posmejala prodajalka in postregla.

„Prosim še deset makovk in deset rogljičkov in velik škrcnelj suhih lešnikov.“

Zložila je nakup v pleteni koš in plačala štiriinštirideset kozjih denarcev. Nato si je skrbno popravila slamnik nad rožički in spet pritisnila na kljuko. Spet je zacingljalo, da te je kar spreletelo.

Medtem je kozji stric že kupil vstopnici in zavila sta malo naprej po glavni stezi v kozjem mestu in prišla v kino.

Predstava se je pričela. Ker je bila Kunigunda prvič v kinu, je verjela, da je vse res, kar se godi na platnu. Gledala je in vzdihovala in včasih polglasno kaj zameketala. A vsi gledalci in gledalke so tako pozorno sledili filmski zgodbi, da se nihče ni obregnil obnjo.

Šepetaje je Kunigunda ponavljala besede, ki so jih govorili živalski igralci, da bo vsebino lahko doma pripovedovala otrokom. Čimbolj se je film bližal koncu, bolj jo je pričenjalo skrbeti, kaj je doma z njenima kozjima otrokoma. Komaj je pričakala srečen konec. Čez celo platno je zletel napis KONEC, ko sta koza mati in najmlajša kozica srečno rešili kozličke. Stric ji je pomagal oprtati koš in Kunigunda se je hitro zahvalila in se poslovila.

„Na svidenje!“

„Na svidenje!“

„Zelo bom pogrešal vašo prijetno družbo,“ je še dejal stric ob slovesu in gledal zanjo, ko jo je urno ubirala po stezi navkreber h glavnim vratom, k izhodu iz kozjega mesta.

Ni se več obrnila, le s tačko je pomahala in stopila pod obokom na stezo proti kozjemu hribu.

Tako zelo se ji je mudilo, da ne morem napisati. Kozja mati bi rada čimprej objela svoja ljuba otroka in rada bi z mlekom napojila mačje in pasje mladiče.

RADIO
TELEVIZIJA

TV AVSTRIJA 1

Petek, 5. 9.: 9.00 Poročila – 9.05 Tom in Jerry – 9.30 Ruščina – 10.00 Instrukcija: latinščina – 10.15 Instrukcija: angleščina – 10.30 Sebastian Kneipp – zdravnik z vodo – 12.10 Poročila in ozadja – 13.10 Poročila – 14.45 Surova dežela – 15.45 Lilo in njegov kitajski prijatelj – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Niklaas, otrok iz Flandrije – 17.30 Prišla je iz vsemirja – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Stari – 21.15 Modna revija – 21.20 Moda – 22.05 Hellerjev – balon – 22.40 Poletna scena – 23.10 Skrivnost Oberwalda – 0.15 Poročila.

Sobota, 6. 9.: 9.00 Poročila – 9.05 Italijanščina – 9.35 Francoščina – 10.05 Ruščina – 10.35 Bratec Fein – 12.15 Priče časa – 13.00 Poročila – 14.15 Alpski kralj in sovražnik ljudi – 15.55 Sveto pismo – pripovedovano za otroke – 16.00 Nils Holgersson – 16.25 Vožnja po reki s kokošjo – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Pojoča vrtinca – 17.30 Ptičje strašilo – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Dva x sedem – 18.25 Veselo v soboto – 18.50 Župnik Josef Toriser odgovarja – 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 Glasba je bila moja prva ljubezen – 21.50 Xander Vrúpp želi vse najboljše zarojstni dan – 22.50 Šport in poročila.

Nedelja, 7. 9.: 11.00 Ura tiska – 12.00 Orientacija – 14.50 Ritem za rešetkami – 16.25 Alice v čudežni deželi – 16.50 Milijon za Melisso – 17.35 Prometni klub za otroke – 17.40 Kljub seniorjev – 18.25 Poglej in ugani – 18.30 Mi – 19.00 Slike iz Avstrije – 19.25 Govori msgr. Wilhelm Müller – 19.30 Čas v sliki in šport – 20.15 Kmet in milijonar – 22.20 Strgan korzet ali poželenje po telesu – 23.05 Nočni studio – 0.10 Poročila.

Ponedeljek, 8. 9.: 9.00 Poročila – 9.05 Tom in Jerry – 9.30 Prosim k mizi – 10.00 Šolska TV – 10.30 Rumeni rolls royce – 12.25 Iskanje sledov – 13.15 Poročila – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Fraglesi – 17.30 Tuje dežele – novi prijatelji – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Ponedeljski šport – 21.15 Cesta San Francisca – 22.05 Zdravljenje in šamanizem – 23.00 Šahovsko svetovno prvenstvo – 23.30 Poročila.

Torek, 9. 9.: 9.00 Poročila – 9.05 Tom in Jerry – 9.30 Italijanščina – 10.00 Šolska TV – 10.30 Alpski kralj in sovražnik ljudi – 12.10 Ponedeljski šport – 13.00 Poročila – 16.30 Za predšolske otroke – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Čebelica Maja – 17.30 Oddaja z miško – 17.00 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Inozemski report – 21.08 Glej in ugani – 21.15 Dallas – 22.00 Med umetnostjo in blodnjo – 22.45 S pisalne mize – 23.00 Bellamy – 23.45 Poročila.

Sreda, 10. 9.: 9.00 Poročila – 9.05 Tom in Jerry – 9.30 Francoščina – 10.00 Šolska TV – 10.30 Ritem za rešetkami – 12.10 Inozemski report – 13.00 Poročila – 16.30 Lutkovni nastop – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Jolly-box – 17.30 Prišel je avgusta – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes z novostmi iz Južne Tirolske – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Dobra kupčija – 21.50 Zrcalne slike – 22.05 Šport – 23.35 Poročila.

Četrtek, 11. 9.: 9.00 Poročila – 9.05 Svet živali – 9.30 Dežela in ljudje – 10.00 Šolska TV – 10.30 Vrtinca v jeseni – 12.15 Klub seniorjev – 13.00 Poročila – 16.55 Mini-ČVS – 17.05 Sindbadove pustolovščine – 17.30 Vagabund – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Dalil dali – 21.50 1-2-x – 22.20 Brodvaška melodija 1942 – 0.00 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

Petek, 5. 9.: 16.15 Bolnišnica ob robu mesta – 17.15 Evropski narodni parki – 18.00 Tedenski pregled – 18.30 Love boat – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Iskanje sledov – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Šport – 22.15 Zlata vročica – 23.55 Solid Gold – 0.40 Poročila.

Sobota, 6. 9.: 15.35 Dva x sedem – 16.00 Koroška zdravnica v zelenem peklju – 17.00 Avstrija ljudska glasba – 17.45 Kdo me hoče – 18.00 Panoptikum – 18.25 Nogomet – 19.00 Trailer – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Rumeni rolls royce – 22.10 Wecker na Dunaju – 22.55 Šef mafije – 0.15 Poročila.

Nedelja, 7. 9.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Marcel Rubin: „O vi ljudje“ – 10.00 Zapravilivec – 14.00 Športni popoldan – 17.40 Velika desetorica – 18.25 Poglej in ugani – 18.30 Brez nagobčnika – 19.25 Novo v kinu – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Primer za ljudskega odvetnika – 20.15 Loto šov – 21.55 ...in življenje gre naprej – 22.40 Šport in poročila.

Ponedeljek, 8. 9.: 17.15 Stroji ljudje – 18.00 Cesta Lindenstraße – 18.30 Love boat – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Mariov portret – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Šiling – 22.05 Nedelja na deželi – 23.35 The Addams family – 0.00 Poročila.

Torek, 9. 9.: 17.00 Šolska TV – 17.30 Orientacija – 18.00 Če pride Kull – 18.30 Knight Rider – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Kviz – 21.08 Poglej in ugani – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Klub 2 gost pri Ziischtings klubu – Poročila.

Sreda, 10. 9.: 16.55 Nogomet: Romunija – Avstrija – 18.50 Detajlni spored – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Thomas Bernhard v Madridu – 21.00 Novo v kinu – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.45 Menjava vlog – 23.30 Harold in Maude – 0.00 Poročila.

Četrtek, 11. 9.: 17.15 Velike reke – Zrcalo zgodovine – 18.00 Kulinarčna Avstrija – 18.30 Knight Rider – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Poročila in ozadja – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturni žurnal – 21.50 Klub 2 in poročila.

TV LJUBLJANA

Petek, 5. 9.: 17.25 Poročila – 17.30 Pesmi in zgodbe za vas: Tri basni – 17.45 Modro poletje, španska nadaljevanke – 18.15 Pred izbiro poklica: Poklici v letalstvu, izobraževalna oddaja – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: obzorje ljubljanskega območja – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.00 Afrika: Drugačni, a enakovredni, dokumentarna serija – 21.05 Derrick, nemška nanizanka – 22.05 Dnevnik – 22.20 Kultura bivanja, propagandna oddaja – 22.25 Greh Doriane Grey, ameriški film

Sobota, 6. 9.: 8.00 Poročila – 8.05 Greste z nami v živalski vrt? – 8.20 Slovenske ljudske pravljice – 8.33 Miškolin – Miškolin pestuje – 8.45 Čirule – Čarule: Čarobni šopek – 8.50 Pesmi in zgodbe za vas: Ezop – Tri basni – 9.05 Jesenska serenada – 9.40 Afrika: drugačni, a enakovredni, ponovitev angleške dokumentarne serije – 10.40 Poročila – 15.15 Poročila – 15.20 Ljubljana: Balkanske atletske igre, prenos – 18.40/50 Risanka – 19.00 Danes: Še nekaj zase! – 19.30 Dnevnik – 19.45 Vreme – 19.50 Zrcalo tedna – 20.15 Morska deklica z ladje Mississippi, francoski film – 22.00 Dnevnik – 22.15 Melodije morja in sonca, posnetek prireditve.

Nedelja, 7. 9.: 9.15 Poročila – 9.20 Živ Žav: Risanke, smrkci – 10.10 Flipper, ameriška nanizanka – 10.35 Pragovi, madžarska nadaljevanke – 11.30 Folklorni ansambel Trinidadada – 12.00 Kmetijska oddaja – 13.00 Poročila – 15.20 Poročila – 15.25 Ljubljana: Balkanske atletske igre, prenos – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Potrošniška porota – 19.25 Zrno do zrna – 19.53 Vreme – 20.00 Oče na službeni poti, nadaljevanke TV Sarajevo – 20.55 Slovenci v zamejstvu – 21.25 Reportaža z nogometne tekme: Rijeka Partizan – 21.55 Športni pregled – 22.25 Poročila.

Ponedeljek, 8. 9.: 17.30 Poročila – 17.40 Markacija – 18.00 Modro poletje, španska nanizanka – 18.25 Poletni festival – Ljubljana 86: Teatro de danza espanola – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Podravske obzornik – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.05 V senci velikega hrasta, zadnji del italijanske nadaljevanke – 21.15 Omizje: Človek brez gozda – svet brez človeka – 23.15 Poročila.

Torek, 2. 9.: 17.05 Poročila – 17.10 Jesenska serenada – 17.45 Živi planet: Svetovi zase, angleška dokumentarna serija – 18.40 Risanka – 19.00 Danes – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.00 Mednarodna obzorja: od Beograda do Harareja – 20.55 Čas leopardov, mozambiško-jugoslovanski film – 22.25 Dnevnik – 22.40 Afriška kamera, tunizijsko-francoski dokumentarni film.

Sreda, 10. 9.: 17.20 Poročila – 17.25 Slovenske ljudske pravljice: O pustu – 17.40 Modro poletje, španska nanizanka – 18.10 Gozdovi: pesem kraškega gozda, inobraževalna serija – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: pomurski obzorje – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.00 Mala, umazana vojna, argentinski film – 21.20

Slovenski vestnik praznuje 40-letnico

„Za 1000 šil. morja“
izlet od petka 10. do nedelje 12. oktobra 1986

V tem lepem turističnem mestu s štirimi značilnimi zvoniki, se bomo zadržali 2 do 3 ure in tako imeli priložnost seznaniti se s krajem, ki je tudi Rimljanom pred 2000 leti služil za oddih in razvedrilo.

Spored:

Petek, 10. 10.: zjutraj odhod z avtobusi iz raznih krajev južne Koroške. Točen čas odhoda bomo še pravočasno objavili.

Ob 13.00 prihod v Omišalj – kosilo in večerja (glasbeni prispevek).

Sobota, 11. 10.: odhod ladje na križarjenje po morju, kosilo na ladji v obliki piknika. Za zabavo bo skrbel ansambel „Ivan Rupar“.

Obisk Raba, nato povratek v Omišalj – večerja.

Nedelja, 12. 10.: zajtrk in ogled mesta Omišalj, po kosilu odhod domov.

Zaradi velikega zanimanja za izlet – organizirali bomo še več avtobusov – se lahko prijavite še do 15. septembra.

Prijave sprejemata potovalna agencija Cartrans, Pavličeva 7, telefon: 0 42 22 / 51 26 80 in uredništvo Slovenskega vestnika, Tarviser Straže 16, telefon: 0 42 22 / 51 43 00 - 31

Iz ponudbe je jasno razvidno, da je cena izleta izredno ugodna in zato lepa priložnost za udeležbo na tem izletu.

Rim: atletika – finale za veliko nagrado, posnetek in prenos – 22.55/23.00 Dnevnik.

Četrtek, 11. 9.: 17.20 Poročila – 17.25 Miškolin: Miša spregleda – 17.35 Čirule Čarule: Čarobni voz – 17.40 Modro poletje, španska nadaljevanke – 18.15 Obramba in samozaščita: ob stoletnici letalstva – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: posavski obzorje – 19.30 Dnevnik – 19.55 Vreme – 20.00 Tednik – 21.00 Kuharski nasveti – 21.10 Zgodbe z male strani, češkoslovaška nadaljevanke – 22.25 Dnevnik – 22.40 Retrospektiva jugoslovanskega filma: Sofka, jugoslovanski film.

SLOVENSKE ODDAJE
AVSTRIJSKEGA RADIA
Vsak dan od 18.10 – 19.00

Petek, 5. 9.: Iz kulturnega življenja
Sobota, 6. 9.: Duhovni nagovor (žpk. Tomaž Holmar z Obirskega) Voščila (D. Urschitz)
Nedelja, 7. 9.: Za dobro voljo
Ponedeljek, 8. 9.: Po radiu v živo
Torek, 9. 9.: Mladinska oddaja
Sreda, 10. 9.: Nove knjige
Četrtek, 11. 9.: Rož – Podjuna – Zila
Petek, 12. 9.: Koroški avtorji

MENJAVA DENARJA

Stanje v sredo 3. septembra 1986.

Za 100 dinarjev dobite	2.70 šil.
Za 100 dinarjev plačate	3.80 šil.
Za 100 lir dobite	0.995 šil.
Za 100 lir plačate	1.055 šil.
Za 100 mark dobite	694,70 šil.
Za 100 mark plačate	711,00 šil.

**Pridobivaj
nove naročnike
Slovenskega vestnika.**

Izdajatelj in založnik: Zveza Slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16.
Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16
Telefon
(0 42 22) 51 43 00-30 (Rado Janežič)
31 (Lubo Urbajs)
32 (Andrej Kokot)
33 (Vinko Wieser)
Teleks 42 20 86 sndk a
Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.
Zastopstvo za Jugoslavijo:
ADIT-DZS, Kardejeva c. 8/II, p.p. 171
61000 Ljubljana.
Letna naročnina: 2500 dinarjev.

ŠMIHEL
VAŠKI PRAZNIK 1986
v nedeljo 21. 9. 1986 ob 14.00 uri na Davidovem travniku v Šmihelu (samo ob lepem vremenu).

Podprite Trubarjevo
spominsko zbirko

Prispevke prenakazite na konto štev. 32573, ki jo je v ta namen pri Zvezi bank odprla Slovenska prosvetna zveza.

Informacija je več kot senzacija

Novega naročnika/novo naročnico pridobil(a):

(ime in priimek)

(naslov)

(pošta)

Drucksache
Tiskovina

P. n.

Slovenski
VESTNIK

Postfach/poštni predal 408
9021 Klagenfurt/Celovec

SAK neprekosljiv:

Zmaga proti večkratnemu koroškemu prvaku!

Končno je Slovenski atletski klub premagal tudi svojega največjega rivala, moštvo iz Trga. V zadnjih treh letih so igralci SAK s tem nasprotnikom vedno izgubili z minimalno razliko (1:2, 0:1, 0:1 in 0:1). Toda tokrat so se predstavili z odlično igro in se s tesno zmago oddolžili za doslejšnje „polomije“.

Spopad med slovenskim klubom in večkratnim koroškim prvakom je bil derbi petega kola letošnjega prven-

Kapetan SAK in eden najboljših igralcev: Marjan Velik.

stva. Pred tem sta bili obe ekipi na vrhu lestvice: Trg je vodil, SAK je bil tretji. Razumljivo torej, da je tekma

domača ekipa spet prevzela vodstvo. Polanšek je vrzel žogo iz stranskega outa točno Ramšaku v noge, ta pa jo je podal naprej do Marjana Velika, ki je silovito strelil na gol. Žoga se je odbila od nasprotnikovega branilca neubranljivo v dolgi kot. 2:1 za SAK.

Dalje je trajala igra, slabši je bil sodnik Glanz. Podelil je igralcem devet (!) rumenih kartonov in vrhu tega prezrl nekaj očitnih prekrškov. Eden izmed teh prekrškov je bilo ponovno izenačenje Tržanov. Kreuter je zadel, vendar iz nedovljene offside-pozicije. Gol je štel, ker sodnik ni ukrepal – 2:2. Seveda se je po teh nepravilnih žvižgih razpasla po igrišču hektika in nefernost, a slovenski nogometaši so v večji meri obdržali živce in še zadnjič krenili v napad.

Uspešno! Velik je sijajno izvedel prosti strel, pred golom Ditrichsteina pa se je Mirko Lesjak znašel najhitreje in hladnokrvno dal z glavo še svoj drugi gol na tekmi. Veselje je bilo neizmerno, med navijači in še posebej med nogometaši. 3:2, konec in prva zmaga Slovenskega atletskega kluba proti renomiranemu nasprotniku iz Trga!

Sakovci so dokazali izredno moralno; premagali so nasprotnika takorekoč trikrat in šele tretjič dokončno zmagali. Kajti dvakrat so Oblak in njegovi soigralci izenačili, v tretje pa jim je zmanjkalo moči, koncentracije in nenazadnje tudi sreče, ko je Hudritsch povsem sam pred Dalanovičem strelil visoko mimo gola. Tako je SAK ostal tudi po 5. prvenstvenem kolu neporažen in zaseda slej ko prej tretje mesto v deželni ligi.

Postava SAK: Dalanovič; Sadjak, Stern, Čertov, Kreutz; Velik, Ramšak, Polanšek; Lesjak, Pihorner, Luschnig (Hobel, Wieser, Kert).

NOGOMETNI TERMINI

soboto, 6. 9. 1986:
Brückl – Pliberk ob 16.30 uri

nedelja, 7. 9. 1986:
SAK – Lienz ob 17. uri
SAK pod 23 – Lienz pod 23 ob 15.15 uri
Šmihel – Sele ob 10.15 uri
Bilčovs – Liebenfels ob 17. uri

privabila v Anapühl več kot 800 gledalcev, ki so doživeli zanimivo igro in kar pet golov.

Sedaj pa k tekmi: nasprotnik je začel zelo ofenzivno in že na samem začetku dvakrat nevarno napadel Dalanovičeva vrata. Prvič je rešila prečka, drugič pa Dalanovič sam. Potem so se domačini umirili in polagoma prevzeli komando na igrišču. Po uspešnem napadu preko levega krila je Luschnig podal v sredino Lesjaku, ki je premišljeno preigral nasprotnikovega igralca in zadel: 1:0 za SAK. Tik pred odmorom je Trg iz prostega strela izenačil – z veliko srečo, kajti vratar Dalanovič je žogo nehote sam porinil v mrežo: 1:1.

V drugem polčasu se je SAK stopnjeval in zaigral zelo borbena. Toda še preden se je ta polčas prav začel, je

Prvi razred

Kotmara vas – Glanegg 2:1

S to zmago se je Kotmara vas spet priključila vrhu lestvice. Zmaga je bila zaslužena, čeprav je nastropnik izpustil nekaj dobrih možnosti.

Kraig – Bilčovs 0:0

Za Bilčovs prvi neodločeni izid v novi sezoni. Po četrti tekmi imeti pet točk ni najslabša bilanca, za Bilčovščane pa kljub temu nezadovoljivo, saj se hočejo potegovati za naslov prvaka.

Sele – Reichenfels 2:0

Selani igrajo trenutno zelo prepričljivo in uspešno. Tretja zmaga in sedem točk iz štirih partij je zanesljivo prvo mesto!

Metlova – Železna Kapla 2:1

Senzacija! Slaba Metlova je nepričakovano premagala tokrat nesrečne Kapelčane.

Žitara vas – Neca 4:0

Žitrajčani se na domačem igrišču stopnjujejo v nepreračunljivega nasprotnika. Dvakrat so igrali doma in dvakrat zmagali, dali pa so kar 9 golov, medtem ko so le enega dobili.

Klopinj – Sinča vas 2:1

Končno sta tudi Fera in Travnik zabeležila prvo zmago. Gole sta prispevala sama. Je bil to začetek neustavljive serije?

Globasnica – Šentpavel 1:0

Z golom Thonhoferja je Globasnica dosegla tretjo letošnjo zmago in rinila na drugo mesto.

Drugi razred

Mauterndorf – Žvabek 3:0

Žvabek brez možnosti, ker je bil nasprotnik mnogo boljši.

Spodnja liga

Velika senzacija je uspela moštvo ASKO Šmihel, ki je v gosteh premagalo prvouvrščeno ekipo iz Bad St. Leonharda z 2:1. Pravtako nepričakovano je kapituliral drugi na lestvici, Wolfsberg, ki je doživel svoj prvi letošnji poraz proti celovškemu ASV (0:1)! Borovlje so ugnale Rudo z 2:1, Šentandraž pa Frantschach s 3:2, preostali trije pari pa so se končali brez zmagovalca: Weitensfeld – KAC 0:0, Wietersdorf – Velikovec in Šentvid – Dobrla vas 1:1.

Šmihelčani so v štirih igrah zbrali štiri točke in zasedajo deveto mesto. Prvič je prevzel vodstvo Šentandraž, pred močnim novincem Wietersdorffom in St. Leonhardom. Lestvico zaključujeta Ruda in Velikovec.

SLOVENSKI VESTNIK 40 LET

V okviru nagradnega tekmovanja v pridobivanju novih naročnikov naročam „Slovenski vestnik“ in prosim, da mi list pošiljate na naslednji naslov:

Ime in priimek _____

naslov _____

pošta _____

Obvezujem se, da bom naročnino redno plačeval(a) in prosim, da mi pošljete račun in položnico.

(kraj in datum)

(podpis)

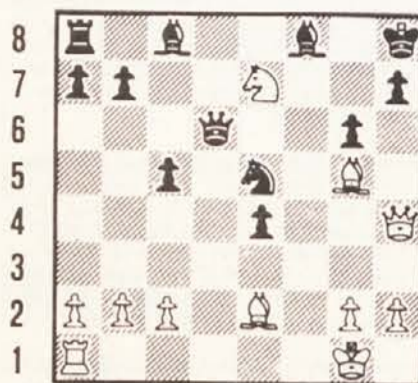
Pridobivaj nove naročnike

Gotovo drži, da sodnik igre SAK – Trg ni bil najboljši. Tudi to drži, da je v precejšnji meri zakrivil trdo in nešportno igro v drugem polčasu, saj bi bil moral izključiti Joschija Gruzaja. Toda pokazal mu je le rumeni karton, s tem pa spodbudil mnogo drugih igralcev, da so brcali bolj nasprotnikove noge kot pa žogo.

Na žalost tudi nekateri igralci SAK, ki za tako nešportnost niso imeli nikakršnega povoda, saj so bili s športno igro že nadigrani Tržane. Pa tudi „padci“ Marjana Velika sodijo v to nešportno kategorijo. Tudi njemu tega ne bi bilo treba delati, saj je sicer pokazal izvrstno igro. V tem bi si res lahko vzeli Branka Oblaka za zgled, ki sam ni napravil nobenega favla, pa tudi na to ali ono brco ni reagiral z nešportnostjo. Če bi se igralci SAK še tega naučili, bi bil ogled tekm še večji užitek. Torej več športne borbe, pa manj čenčanja, manj brc in manj „lastovk“.

Šahovska naloga št.: 11

MARIČ – S. NIKOLIČ
(Budimpešta 1986)

a b c d e f g h

Bele figure so bolj aktivne in že nevarno ogrožajo črnega kralja. Kako je beli zmagal, ki je na potezi izpeljal zmagovito kombinacijo, je naloga reševalcev. V kolikor ne boste uspeli, bo rešitev objavljena v naslednji številki Slovenskega vestnika.

Kasparov vodi proti Karpovu.

Prvi del svetovnega prvenstva je končan. Po 12 igrah, ki sta jih odigrala v Londonu, vodi mlajši svetovni prvak Gari Kasparov s točko prednosti pred Anatolijem Karopovom. Ta teden se je začel tudi že drugi del prvenstva, saj bosta nasprotnika igrala do odločitve še nadaljnjih 12 partij v Leningradu. Karpov potrebuje za dosego naslova svetovnega prvaka najmanj dve zmagi, saj bi ob neodločenem rezultatu obdržal šahovsko krono Kasparov.

Beograd se poteguje za olimpijske igre 1992

V jugoslovanskem mestu Beogradu so do danes organizirali že 13 svetovnih in 19 evropskih prvenstev ter 18 mednarodnih vrhunskih športnih prireditev. Zdaj se Beograd poteguje tudi za to, da bi lahko organiziral leta 1992 letne olimpijske igre. Toda pri tem ima močne in prominentne konkurente, saj se potegujejo za letne igre 1992 tudi Barcelona, Amsterdam, Birmingham in Brisbane.

Govornik pripravljane komisije za kandidacijo Beograda, Milić, je zdaj izjavil, da ima Beograd več prednosti: prvič ima 90 odstotkov vseh športnih stadionov za letne igre že zgrajenih (saj imajo v Beogradu 166 nogometnih igrišč, 144 športnih dvoran in 35 bazenov), drugič pa so vsi ti štadioni blizu drug drugega, tako ne bi bilo potrebno, da bi športniki prevozili več ur, samo da bi dosegli štadion, kakor je bilo to npr. potrebno v Los Angelesu.

Odločitev, kdo bo lahko organizator olimpijskih letnih iger 1992 bo padla 17. oktobra, ko bo v Lausannu zasedal mednarodni olimpijski komitee.

To nedeljo v Pliberku: 23. hitropotezni turnir obmejnih mest in krajev

Slovenska športna zveza in šahovska sekcija športnega društva Pliberk bosta v nedeljo priredili v prostorih gostilne pri Florijanju v Vogrčah 23. moštveni hitropotezni šahovski turnir obmejnih mest in krajev. Nastopala bodo štiričlanska moštva iz slovenskega Primorja, Furlanije-Julijske krajine, iz madžarskega okraja ter iz Koroške. Igrali bodo po pravilih Mednarodne šahovske zveze FIDE za igro hitropoteznega šaha, tako da bo skupni igralni čas za partijo 10 minut, pri čemer bo imel vsak igralec na voljo pet minut za razmišljanje. Zmagovalec turnirja pa bo tisto moštvo, ki bo zbralo največ točk. Turnir se bo pričel ob 9. uri – tudi gledalci so prisrčno vabljeni!

Prvič po dolgih letih velemojster Robatsch (2411) ne zaseda več vrha koroškega Elo-ratinga. Prehitel ga je mednarodni mojster Franz Hölzl (2417) iz Vrbe. Tretji je mojstrski kandidat Guido Kaspret (2316). Naš Jurij Deisinger (2229) zaseda 13. mesto, Norbert Perko (2120) je 34., najboljši igralec slovenskega moštva je Justin Polanšek (1943) na 156. mestu. Elo-lista za Koroško obsega 1424 šahistov, člani SŠZ pa so na sledečih mestih: 209. Lojz Gallob, 213. Franci Rulitz, 364. Gorazd Živkovič, 481. Ivko Ferm, 574. Mirko Laußberger, 605. Herbert Rulitz itd. Med mladinci je Herbert Rulitz celo 21., Tončko Einspielerjevo pa najdemo med ženskami na 8. mestu!

Kratke športne vesti – Termini

– V soboto, 27. septembra 1986, bo 1. Slovenski biljard klub Celovec priredil v Mladinskem domu velik turnir. Igralci in gledalci prisrčno vabljeni.

– Igralci Športnega kluba Dob/Aich bodo med 14. in 20. septembrom na pripravah na novo odbojgarsko sezono v Obertraunu v Zgornji Avstriji.

– DSG Sele prireja 20. in 21. septembra v Mladinskem domu regionalni turnir za šolarje iz Štajerske, Zgornje Avstrije in Koroške v namiznem tenisu. Udeležiti se morejo turnirja fantje in dekleta, rojeni po 30. 6. 1972. Prijave do 13. septembra na naslov: Mirko Oraže, Unterbergnerstr. 17, 9170 Borovlje.

Stanje v koroški ligi

Irschen (1:0 v Beljaku!), SAK (3:2 proti prvaku Trgu) in Pliberk (4:1 proti Brežam) so poskrbeli za presenečenja. Prvo zmago v novi sezoni je dosegel „ko-favorit“ za naslov prvaka, FC Mölltal: 3:0 proti Šmohorju. Samo Mostič je dosegel (poleg Irschena) točko na tujem (0:0 v Treibachu), v ostalem so triumfirali domačini. Na vrhu lestvice se nahajajo Irschen, Lienz, SAK in Pliberk, na repu pa presenetljivo Matrei in novinec Brca. Zanimivo bo tudi naslednje kolo: Prvak Trg bo nastopil proti vodečemu Irschenu, SAK pa proti drugo uvrščenemu Lienzu!

Odlikovanja slovenskim ribičem

Predsednik Ribiške zveze Slovenije Jože Hartman je v Bledu podelil tudi nekaterim članom Kluba koroških ribičev odlikovanja. Predsednik koroških ribičev Ewald Grabner je prejel priznanje druge stopnje, Ottowitz Joži in Janko, Juritz Franci in Ferm Ivko pa so dobili priznanje tretje stopnje.